

K E N D E L S E

Per Aarsleff A/S
(advokat John Adamsen, Portugal)

mod

Assens Rensning A/S
(advokat Annelouise Dalgaard Pedersen, København)

Ved udbudsbekendtgørelse nr. 2019/S 101-243570 af 23. maj 2019, der blev offentliggjort den 27. maj 2019, udbød Assens Rensning A/S ("Assens Rensning") en kontrakt om etablering af Nyt Assens Renseanlæg i totalentreprise med en anslået værdi på 250 millioner kr. efter reglerne om udbud med forhandling med forudgående prækvalifikation i henhold til udbudslovens afsnit II, jf. udbudslovens § 61, stk. 1, nr. 1.

Ved udløbet af fristen for anmodning om prækvalifikation den 25. juni 2019 modtog Assens Rensning ansøgninger fra blandt andet Konsortiet Nyt Assens Renseanlæg, (Jakobsen & Blindkilde A/S + Envidan A/S) ("konsortiet"), Munck Havne & Anlæg A/S og Per Aarsleff A/S ("Per Aarsleff"), som alle blev prækvalificeret til at afgive tilbud.

Assens Rensning modtog inden for fristen den 3. januar 2020 indledende tilbud fra konsortiet og Per Aarsleff, og inden for tilbudsfristen den 16. april 2020 modtog Assens Rensning 2. revideret tilbud fra begge tilbudsgivere, der dannede baggrund for evalueringen.

Den 5. maj 2020 besluttede Assens Rensning at indgå kontrakt med konsortiet, og kontrakt blev herefter indgået.

Den 15. maj 2020 indgav Per Aarsleff klage til Klagenævnet for Udbud over Assens Rensning. Per Aarsleff fremsatte ved klagens indgivelse anmodning om, at klagenævnet i medfør af lov om Klagenævnet for Udbud § 12, stk. 2, skulle beslutte, at klagen skulle have opsættende virkning. Den 12. juni 2020 besluttede klagenævnet ikke at tillægge klagen opsættende virkning, da betingelsen om fumus boni juris ikke var opfyldt. Klagen har været behandlet skriftligt.

Per Aarsleff har herefter nedlagt følgende påstande:

Påstand 1

Klagenævnet for Udbud skal konstatere, at Assens Rensning har handlet i strid med principperne om ligebehandling, og gennemsigtighed i udbudslovens § 2, stk. 1, samt udbudslovens § 147, stk. 4, ved ikke at afvise konsortiets tilbud, men i stedet tildele kontrakten til dette tilbud, selvom NCC Danmark A/S med sin underskrift på side 4 i konsortiets tilbuds-brev af 16. april 2020 står som medunderskriver og dermed yderligere deltager og tilbudsgiver i konsortiets tilbud sammen med Envidan A/S og Jakobsen & Blindkilde A/S.

Påstand 2

Klagenævnet for Udbud skal konstatere, at Assens Rensning har handlet i strid med principperne om ligebehandling, og gennemsigtighed i udbudslovens § 2, stk. 1, ved ikke at afvise konsortiets tilbud som ukonditions-mæssigt, fordi konsortiets tilbud i relation til konsortiets prissætning af en eller flere D&V omkostninger i pkt. 3.7.1-3.7.6 i tilbudslisten ikke er understøttet af den i pkt. 3.7 på side 20 i tilbudslisten krævede detaljerede beregning af de enkelte parametre, hvor det efter en korrekt sagligt kvalificeret beregning ganske enkelt ikke er muligt at opnå de af konsortiet oplyste årlige D&V omkostninger med en årlig besparelse på 1.491.744 kr.

Påstand 3

Klagenævnet for udbud skal konstatere, at Assens Rensning har handlet i strid med princippet om saglighed samt principperne om ligebehandling og gennemsigtighed i udbudslovens § 2, stk. 1, på grund af, at Assens Rensning foretog en pointtildeling efter sin lineære pointmodel baseret på en direkte

sammenligning mellem Per Aarsleffs og konsortiets oplyste D&V omkostninger, selvom Assens Rensning vidste eller burde have vidst, at Per Aarsleffs oplyste D&V omkostninger pr. år var baseret på 200 dage med industrispildevand til forskel fra konsortiets oplyste D&V omkostninger, som var baseret på 365 dage med industrispildevand, hvorfor de to tilbudsgiveres oplyste D&V omkostninger derfor ikke var sammenlignelige.

Påstand 4

Klagenævnet for udbud skal konstatere, at Assens Rensning har handlet i strid med princippet om saglighed samt principperne om ligebehandling og gennemsigtighed i udbudslovens § 2, stk. 1, idet Assens Rensning kun tildelte Per Aarsleff 6 point for underkriteriet ”Teknisk løsning og kvalitet af udstyr” med den begrundelse, at Assens Rensning på side 20 i Bedømmelsesnotatet under opsummering af bedømmelse for dette underkriterie baseret på den tidligere udtalelse på side 17 i Bedømmelsesnotatet påtalte, at Per Aarsleffs specielle behandling af bryggerspildevand er sårbar overfor eventuelle fremtidige ændringer i industrispildevandstilledningen” på trods af, at udbudsmaterialet udtrykkeligt efterspurgte en løsning til håndtering af bryggerispildevand i henhold omtalen i Udbudsbetingelsernes side 18 og udbudsmaterialet indeholder en fremskrivning af bryggerispildevand i en 10-årig periode på side 17 i Entreprisebeskrivelsen svarende til perioden for de 10-årige funktionsgarantier, og at bryggeri og industrispildevandet, som var omtalt 30 gange i udbudsmaterialet, var et grundlæggende element i udbuddet og en fundamental forudsætning for hver tilbudsgivers dimensionering af deres tilbudte anlægsløsning.

Påstand 5

Klagenævnet for udbud skal konstatere, at Assens Rensning har handlet i strid med principperne om ligebehandling og gennemsigtighed i udbudslovens § 2, stk. 1, på grund af, at Assens Rensning har tildelt konsortiet maksimumpoint på 8 point for underkriteriet ”Pris”, som består af ”Tilbudsgivers samlede prisbudget for driftsøkonomi og pris for opgaven”, selvom Per Aarsleff havde afgivet et konditionsræssigt tilbud med en bevisligt lavere pris på anlægsopgaven og en driftsøkonomi, som faktisk er lavere end konsortiets reelle og verificerbare driftsøkonomi på den samlede sum af D&V omkostninger i pkt. 3.7.1-3.7.6 i tilbudslisten.

Påstand 6

Klagenævnet for udbud skal konstatere, at Assens Rensning har handlet i strid med ligebehandlingsprincippet og gennemsigtighedsprincippet i udbudslovens § 2, stk. 1, ved at tildele kontrakten til konsortiet, idet beslutningen om tildelingen af kontrakten var behæftet med fejl og åbenbar forkert på grund af de påtalte forhold i påstand 1 og 2 hver for sig som samlet, subsidiært på grund af de påtalte forhold i påstand 3, 4 og/eller 5.

Påstand 7

Klagenævnet for Udbud skal som konsekvens af et eller flere af forholdene i påstandene 1-6 annullere Assens Rensnings beslutning om at tildele konsortiet totalentreprisekontrakten i medfør af § 13, stk. 1, nr. 2, i lov om Klagenævnet for Udbud.

Påstand 8

Assens Rensning tilpligtes at anerkende at være pligtig at erstatte Per Aarsleff dennes tabte dækningsbidrag ved ikke at være blevet tildelt kontrakten.

Assens Rensning har vedrørende påstand 1 - 7 nedlagt påstand om, at klagen ikke tages til følge.

Assens Rensning har vedrørende påstand 8 nedlagt påstand om, at påstanden udskilles til særskilt behandling, subsidiært at påstanden afvises, mere subsidiært at klagen ikke tages til følge.

Per Aarsleff har tiltrådt, at påstand 8 udskilles til særskilt behandling.

Klagenævnet har besluttet at udsætte behandlingen af påstand 8, indtil klagenævnet har taget stilling til påstand 1 - 7.

Klagenævnet har den 18. maj 2020 meddelt Assens Rensnings kontraktpart, konsortiet, at det er muligt at intervenere i sagen, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 6, stk. 3.

Konsortiet har meddelt, at virksomheden ikke ønsker at intervenere i sagen.

Sagens nærmere omstændigheder

Ved udbudsbekendtgørelse nr. 2019/S 101-243570 af 23. maj 2019, der blev offentliggjort den 27. maj 2019, udbød Assens Rensning en kontrakt om etablering af Nyt Assens Renseanlæg i totalentreprise med en anslået værdi på 250 millioner kr. efter reglerne om udbud med forhandling med forudgående prækvalifikation i henhold til udbudslovens afsnit II, jf. udbudslovens § 61, stk. 1, nr. 1.

I udbudsbekendtgørelsen står der blandt andet:

”II.2.4) Beskrivelse af udbuddet:

Assens Kommunes Byråd besluttede den 28.1.2015, at der på sigt kun skal være ét renselanlæg i kommunen, og at dette skal placeres i Assensområdet. Assens Rensning A/S har valgt at imødekomme spildevandsplanen ved at centralisere den samlede spildevandsrensning i Assens Kommune i ét nyt stort barmarks renselanlæg.

Projektet udbydes efter prækvalifikation i totalentreprise som udbud med forhandling. Ordregiver forventer at der gennemføres én forhandlingsrunde. (se yderligere i udbudsbetingelserne) Der er et forventet samlet budget for denne del af opgaven på 250 000 000 DKK ekskl. moms. Opførelse af administrations- og værkstedsbygning til renselanlægget udbydes i separat totalentreprise offentliggjort d. 12.3.2019.

Det er ikke forventningen at administrationsbygning og værkstedsbygningen kan opføres uden samtidig opførelse af renselanlægget og omvendt. På grund af entreprisernes indbyrdes afhængighed forbeholder Ordregiver sig således ret til at aflyse begge entrepriser, såfremt der ikke kan tegnes kontrakt på én af entrepriserne, eksempelvis som følge af budgetmæssige forhold.

II.2.5) Tildelingskriterier

Prisen er ikke det eneste tildelingskriterium og alle kriterier er udelukkende anført i udbudsdokumenterne

...

II.2.9) Oplysning om begrænsningen af antallet af ansøgere, der vil blive opfordret til at afgive bud eller deltage

Forventet antal ansøgere: 4

Objektive kriterier for valg af det begrænsede antal ansøgere:

Ordregiver vil ved udvælgelsen vurdere, hvilke ansøgere, der gennem de fremsendte referencer, har dokumenteret de mest relevante referencer i forhold til den udbudte opgave.

"Relevante referencer" forstås af Ordregiver som værende referencer, der er sammenlignelige med den udbudte opgave i art og omfang, herunder særligt referencer på opgaver udført i totalentreprise indeholdende ingeniør,- arkitekt og landskabsarkitektfaglige ydelser i forbindelse med etablering af nyt renseanlæg eller større udvidelse/ombygning af renseanlæg, som har tilsvarende, eller større kapacitet og funktioner, samt erfaring med etablering af rådnnetanksanlæg/- biogasanlæg. Der vil desuden blive set positivt på referencer med renseanlæg, som er etableret under tilsvarende klimatiske forhold som i Danmark og som anvender teknologi, hvor der i høj grad er fokus på ressourceeffektivitet, samt renseanlæg, som arkitektonisk er tilpasset det omkringliggende landskab."

I udbudsbetingelserne er det blandt andet fastsat:

"6.2 Tilbuddenes indhold og dokumentation

...

- › B. Teknisk løsning og kvalitet af udstyr (A4 format)
  - › Beskrivelse af hvilke tiltag det tilbudte anlæg indeholder, i forhold til Assens Rensning A/S's ambition om et fleksibelt anlæg, som kan drives økonomisk optimalt med et lavt ressourceforbrug, herunder bl.a. et lavt energiforbrug og hvor der er særligt fokus på kulstofhøst fra på industrispildevandet.

...

- › Udfyldte og underskrevne proces- og funktionsgarantier [dokumenthenvisning], hvor tilbudsgiver har indskrevet de funktionsgarantier, som tilbudsgiver tilbyder, at anlægget kan overholde efter en indkøring under de driftsforhold, der er beskrevet i udbudsmaterialet. Der skal gøres opmærksom på, at Proces- og funktionsgarantierne også vil indgå i en garantieftervisning i forbindelse med aflevering af anlægget.

Tilbudsgivers opmærksomhed henledes ligeledes på, at den i udbuddet fastsatte procesgaranti udgør mindstekrav, hvorfor et tilbud med forbehold for disse vil medføre, at hele tilbuddet vil blive anset for ukonditionsmæssigt.

Det understreges ligeledes, at de med (MK) markerede funktionsgarantier ligeledes udgør mindstekrav, hvorfor et tilbud med forbehold for disse på tilsvarende vis vil medføre, at hele tilbuddet vil blive anset for ukonditionsmæssigt.

De øvrige funktionsgarantier, som skal udfyldes af tilbudsgiver i tilbuddet, udgør ikke mindstekrav, men indgår i evalueringen af

tilbudsgivers tilbud, og tilsvarende gør sig gældende for eventuel overopfyldelse af de fastsatte mindstekrav til funktionsgarantier. Der henvises i øvrigt til afsnit 8 for nærmere oplysning om evalueringskriterierne.

...

7 Aflevering af indledende tilbud

...

Formålet med forhandlingsprocessen er at afklare og forhandle de indkomne tilbud, således at de indkomne tilbud optimeres i forhold til Ordregivers behov. Tildelingskriterierne, de grundlæggende elementer, herunder mindstekrav samt de endelige tilbud vil ikke blive genstand for forhandling, jf. udbudslovens § 66, stk. 2.

Forhandlingerne vil fokusere på tilbuddenes styrker og svagheder. Vurderingen af tilbuddene vil følge de i punkt 8 angivne kriterier for tildeling af kontrakten.

Såfremt tilbudsgiver har taget forbehold vil disse ligeledes kunne blive genstand for forhandling, jf. dog punkt 5.1.

...

7.1 Forhandlingsmødet

På forhandlingsmødet vil tilbudsgiver blive informeret om tilbuddets fordele og ulemper. Tilbudsgiver vil ved forhandlingsmødet blive givet mulighed for at præsentere sit tilbud. Præsentationens formål er at uddybe det afgivne tilbud og give Ordregiver mulighed for at afklare evt. tvivlsspørgsmål ift. tilbuddet. Tilbudsgivers opmærksomhed henledes på, at præsentationen ikke indgår i evalueringen af tilbuddet.

...

Såfremt der efter forhandlingsmødet er behov for yderligere afklaring har Ordregiver mulighed for at indkalde tilbudsgiver til et ekstra forhandlingsmøde. Ordregiver forbeholder sig ret til at indkalde til et supplerende forhandlingsmøde, såfremt der viser sig at være uafklarede forhold efter det første forhandlingsmøde inden aflevering af det reviderede tilbud.

...

8.1 Bedømmelsesudvalg

Til bedømmelse og udvælgelse af tilbud nedsættes et bedømmelsesudvalg bestående af personer fra Assens Rensning A/S.

Dommerkomiteen vejledes af følgende personer:

...

Assens Rensning A/S kan tilknytte andre fagfolk som rådgivere for bedømmelsesudvalget.

8.2 Tildelingskriterium og underkriterier

Kontrakten tildeles det økonomisk mest fordelagtige tilbud på baggrund af tildelingskriteriet "Bedste forhold mellem pris og kvalitet" i henhold til nedenstående kriterier med de angivne vægtninger:

Nr.	Underkriterium	Vægtning %
A	Pris og driftsøkonomi for det samlede anlæg	40
B	Teknisk løsning og kvalitet af udstyr	40
C	Arkitektur og landskab	10
D	Organisation og proces	10

8.3 Pris (A)

Ordregiver vurderer tilbuddet ud fra Tilbudsgivers samlede prisbudget for driftsøkonomi og pris for opgaven angivet på tilbudslistens forside. Der skal angives prisbudget for driftsøkonomi for anlægget i de første 20 års drift. Der lægges vægt på laveste pris og prisbudget for den samlede ydelse.

8.4 Teknisk løsning og kvalitet af udstyr (B)

Underkriteriet vurderes på baggrund af det afleverede tilbudsmateriale angivet i afsnit 6.2, under pkt. B "Teknisk løsning og kvalitet af udstyr".

Ordregiver vil ved vurderingen af underkriteriet lægge vægt på:

- › Kvalitet af materialer, udstyr og komponenter. Der vil blive lagt vægt på, at det tilbudte er i robust kvalitet, har lang levetid og er gennemtestet.
- › Tekniske løsninger, drift og vedligehold
  - › I hvilket omfang, der i tilbuddet beskrives overbevisende tekniske løsninger, som viser en forståelse for projektets kompleksitet og anlæggets forskellige funktioners indbyrdes sammenhænge.
  - › I hvilket omfang, der i tilbuddet er beskrevet løsninger, der omfatter et fleksibelt anlæg, som kan drives økonomisk optimalt med et lavt ressourceforbrug.

- › I hvilket omfang, der i tilbuddet tilbydes kort leveringstid på reservedele, og nemt tilgængelig service. Der vil desuden blive lagt vægt på, at de af tilbudsgiver indbyggede arbejdsmiljøforanstaltninger i projektet er hensigtsmæssige, og at de foreslåede løsninger giver gode arbejdsmiljømæssige forhold under drift og vedligeholdelse af udstyr.
- › I hvor høj grad der tilbydes funktionsgarantier, der afspejler, at der tilbydes et anlæg med en høj driftsmæssig effektivitet og et lavt forbrug af energi, kemikalier, polymer og andre hjælpestoffer.

...

9 Evalueringsmetode

Ved vurdering af det økonomisk mest fordelagtige tilbud vil nedenævnte evalueringsmodeller finde anvendelse.

Forinden selve bedømmelsen vil tilbuddenes konditionsmæssighed og eventuelle forbehold blive vurderet.

9.1 Underkriterium A

Der anvendes en karakterskala fra 0-8, idet priser omregnes til point.

Ved evalueringen af underkriteriet "Pris" benyttes en lineær nulpunktsmodel, hvor udgangspunktet er, at 8 point gives til det tilbud, hvis pris er lavest, mens 0 point gives til tilbud, hvis pris ligger xx % over prisen for tilbuddet med den laveste samlede tilbudspris. Ved fastlæggelsen af procentsatsen, som benyttes til at beregne nulpunktet, vil der blive taget højde for det forud for tilbudsfristen forventede prisniveau samt spredningen i de faktisk indkomne priser justeret for eventuelle unormalt lave eller unormalt høje priser, således at modellen sikrer, at de enkelte underkriterier i praksis får den vægtning, som er angivet ovenfor.

9.2 Underkriterium B, C og D

Der anvendes følgende absolutte 9 trins pointskala fra 0 til 8 ved bedømmelsen af de kvalitative underkriterier "Teknisk løsning og kvalitet af udstyr", "Arkitektur og landskab", samt "Organisation og proces":

Opfyldelse af kriteriet	Point
Bedst mulige opfyldelse af kriteriet	8
Glimrende/fortrinlig opfyldelse af kriteriet	7
God/meget tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet	6

Over middel i opfyldelse af kriteriet	5
Middel/tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet	4
Under middel i opfyldelse af kriteriet	3
Mindre tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet	2
Ringe opfyldelse af kriteriet	1
Dårlig opfyldelse af kriteriet (men konditionsmæssigt tilbud)	0

9.3 Samlet karakter

Hvert tilbuds samlede pointscore opgøres som summen af:

- › Point fra omregningen af den samlede pris ganget med 40 pct.
- › Point fra bedømmelsen af "Teknisk løsning og kvalitet af udstyr" ganget med 40 pct.
- › Point fra bedømmelsen af "Arkitektur og landskab" ganget med 10 pct.
- › Point fra bedømmelsen af "Organisation og Proces" ganget med 10 pct.

Kontrakten tildeles til tilbuddet, som har den højeste samlede pointscore.

I tilfælde af, at der måtte være to eller flere tilbud, som har den samme højeste samlede pointscore, findes vinderen ved en lodtrækning, som foretages af en uafhængig tredjepart.”

I Entreprisebeskrivelser – Bygherrens generelle krav hedder det blandt andet:

”3 Dimensioneringsgrundlag

...

Nyt Assens Renseanlæg skal med tiden erstatte 8 renselanlæg i forsyningsområdet, som hører under Assens Rensning A/S. Nyt Assens renselanlæg bliver belastet med byspildevand og industrispildevand primært fra Kerry og Bryggeriet Vestfyen. Belastningen fra industrier vil udgøre en væsentlig del af den samlede stofbelastning på nyt Assens Renseanlæg.

...

3.2 Stofbelastning

Den totale belastning, af de renseanlæg som skal erstattes af Nyt Assens Renseanlæg, har i perioden fra 2013 til 2017 ligget i intervallet fra ca. 68.400 til 79.200 PE, og belastningen har været stigende i 2015-2017.

I Tabel 3-2 angives de forventede fremtidige belastninger fra forskellige kilder frem mod 2040.

Tabel 3-2 Forventet fremtidig belastning fra forskellige kilder

Kilde til stofbelastning	Stofbelastning PE
Husspildevand	45.000
Bryggeriet Vestfyen	35.000
Kerry	7.000
Øvrig industri	6.500
Sum	93.500

Det nye renseanlæg skal etableres til at kunne behandle den forventede fremtidige belastning. Nyt Assens Renseanlæg skal dimensioneres til en stofkapacitet på 100.000 PE.

I Tabel 3-3 angives 60 %-fraktil og 85 %-fraktil for dimensionsgivende stofbelastningen for Nyt Assens Renseanlæg med en stofkapacitet på 100.000 PE.

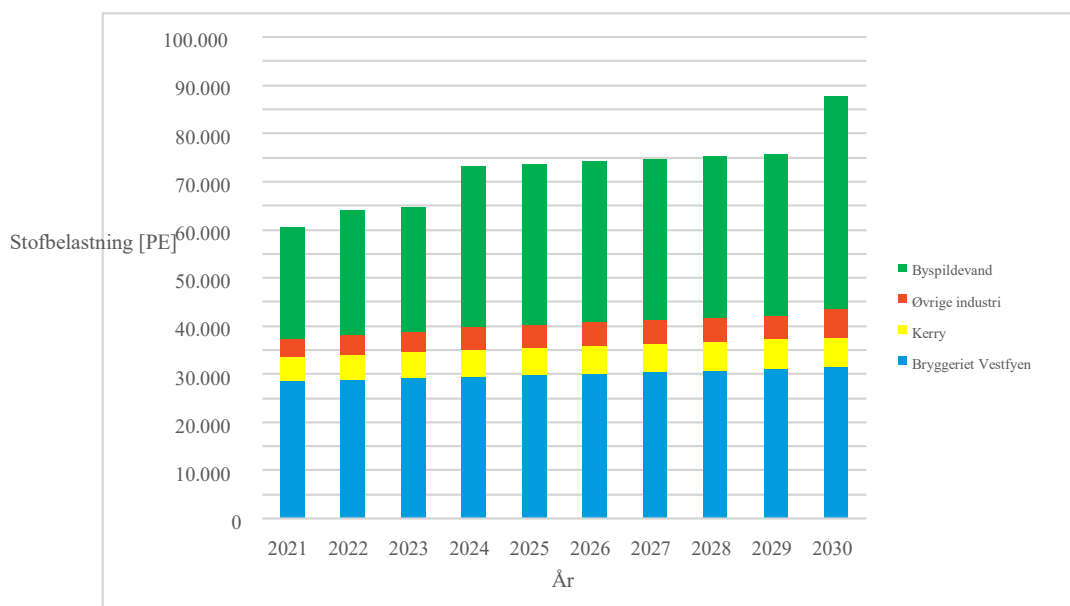
Tabel 3-3 Dimensionsgivende stofbelastning for Nyt Assens Renseanlæg ved en kapacitet på 100.000 PE

Stofbelastning	60 %-fraktil	85 %-fraktil
BOD	6.000 kg/d	9.010 kg/d
COD	13.340 kg/d	19.160 kg/d
Total-N	750 kg/d	990 kg/d
Total-P	110 kg/d	150 kg/d

SS	5.040 kg/d	6.770 kg/d
Temperatur i proces-tank (30 sammenhængende døgn)	Minimum	7 °C

Idet de eksisterende renseanlæg løbende nedlukkes og spildevandet ledes til Nyt Assens Renseanlæg, vil belastningen på dette anlæg stige løbende

På Figur 3-1 angives den stigende belastning på Nyt Assens Renseanlæg, samt hvordan belastningen er fordelt mellem husspildevand, industrispildevand fra Kerry, industrispildevand fra Bryggeriet Vestfyen og øvrigt industrispildevand. Til fremskrivning af belastningen bruges en lineær model i perioden 2017 til 2040. Belastningen fra husspildevand, Kerry, Bryggeriet Vestfyen og øvrigt industri stiger fra hhv. ca. 43.000 PE, 5.000 PE, 27.000 PE og 5.000 PE til de niveauer som angives i Tabel 3-2. Belastningsstigningen fra husspildevand og øvrigt industri fordeles på de enkelte anlæg. Fordelingen foretages ud fra, hvor stor en del af den samlede belastning som det enkelte anlæg håndterer.

Figur 3-1 Belastningen af Nyt Assens Renseanlæg ud fra forskellige kilder.

...

3.2.1 Bryggeriet Vestfyen

Bryggeriet Vestfyen afleder som nævnt til eksisterende Assens Renseanlæg. Ved etablering af nyt Assens Renseanlæg, etableres separat trykledning fra Bryggeriet Vestfyen til det nye renseanlæg.

De oplysninger som angives i dette afsnit, er til brug ifm. dimensionering af modtagestation samt andre specifikke bygværker og procesenheder til modtagelse og håndtering af spildevand fra Bryggeriet Vestfyen. Oplysningerne skal ikke bruges til en refortolkning af den dimensionsgivende belastning af anlægget som angives i afsnit 3.1 og 3.2.

Gældende grænseværdier angivet i Bryggeriet Vestfyens spildevandstilladelse gengives i Tabel 3-4. Stofbelastningen for BI5, Total-N og Total-P er omregnet til PE ved brug af definitionen på 1 PE angivet under tabellen. Det skal bemærkes at belastningen fra Bryggeriet Vestfyen ikke er jævnt fordelt over ugen. Den generelle tendens er at belastningen hovedsageligt kommer i løbet af de første fire døgn i hver uge. Det skyldes at der ikke er meget produktion fra fredag til søndag. Det kan dog ske afvigelser fra dette. Ligeledes er der oftest lukket for produktionen i ferier og helligdage.

Tabel 3-4 Tilladt hydraulisk- og stofbelastning fra Bryggeriet Vestfyen

Parameter	Grænseværdi	Enhed	Beregnet PE	
Spildevandsmængde				
Gennemsnitlig døgnmængde	800	m ³ /døgn		
Maksimal døgnmængde	1.200	m ³ /døgn		
Maksimal årsmængde	160.000	m ³ /år		
Stofbelastning				
BI5	grænseværdi	3.500	mg/l	
	max døgnværdi	2.000	kg/døgn	33.333*
COD	grænseværdi	6.000	mg/l	
	max døgnværdi	3.400	kg/døgn	
Total-N	grænseværdi	40	mg/l	
	max døgnværdi	36	kg/døgn	2.986*
Total-P	grænseværdi	15	mg/l	
	max døgnværdi	13	kg/døgn	4.745*

Suspenderet stof	grænseværdi	440	mg/l	
	max døgnværdi	660	kg/døgn	
Temperatur		<80	°C	
pH		4-14	-	
EDTA		2.000	µg/l	
Olie og fedt		50	mg/l	
Nitrifikationshæmning		<20	%	

*1 PE. Defineret som: 21,9 kg BOD/år, 4,4 kg Total-N/år, 1,0 kg Total-P/år.

...

4.12 Biogas

4.12.1 Biogaslager

Volumen af biogaslageret skal være tilstrækkelig til at håndtere variationer i gasproduktionen samt sikre, at eksempelvis gasmotorer drives optimalt. Ydermere skal gaslageret kunne indeholde 12 timers produktion af biogas.

Biogaslageret kan etableres som en særskilt tank eller kombineret med slambuffertanken.

Hvis biogaslageret etableres ovenpå slambuffertanken, og biogaslageret etableres som et dobbelt membranlager, skal det sikres at den indre membran ikke kan falde ned i slammet i slambuffertanken. Hvis biogaslageret etableres ovenpå slambuffertanken, skal slambuffertanken etableres med sideophængte omrører.”

I tilbudslisten er der blandt andet anført følgende:

”1 Vejledning

...

Den samlede tilbudssum anvendes til tilbudsvurderingen. Derudover vil det samlede estimerede årlige drifts- og vedligeholdelsesomkostninger over en 20 års driftsperiode blive anvendt i tilbudsvurderingen.

...

3 Tilbudsliste

3.1 Hovedposter

	Pris i alt kr. ekskl. moms
Diverse arbejder og omkostninger <i>fra 3.3 side 12</i>	
Anlægsdele <i>fra 3.4 side 17</i>	
Variable ydelser <i>fra 3.5 side 18</i>	
Optioner <i>fra 3.6 side 19</i>	
Tilbudssum i alt <i>at overføre til hovedtilbudslisten side 8</i>	

3.2 Drifts- og vedligeholdelsesomkostninger

	Totalpris I DKK per år
Drifts- og vedligeholdelsesomkostninger <i>fra 3.7 side 20</i>	

...

3.7 Drifts- og vedligeholdelsesomkostninger

I nedenstående skema skal totalentreprenøren angive estimat over de årlige drifts- og vedligeholdelsesomkostninger for de angivne parametre for en 20-års driftsperiode.

Der skal i tilbuddet vedlægges en detaljeret beregning af de enkelte parametre.

Post nr.	Betegnelse	Enhed	Mængde	Enheds- pris i DKK	Totalpris i DKK per år
3.7.1	Strømforbrug, netto	kWh		1.00	
3.7.2	Varmeforbrug, netto			0.50	
3.7.3	Fældningskemikalier (specificeres)	kg			
3.7.4	Polymer (specificeres)	kg			
3.7.5	Andre hjælpestoffer (specificeres)	kg			
3.7.6	Vedligeholdelsesomkostninger (specificeres)	-			
I alt <i>at overføre til 3.1 Hovedposter på side 11</i>		-	-	-	

”

I Funktionsgarantier, der indeholder særskilte bestemmelser vedrørende konsekvenserne af manglende overholdelse, står der blandt andet:

”1 Generelle betingelser

Funktionsgarantien omfatter følgende udstyr:

- › Hovedstrøms risteinstallation
- › Ristegodsudstyr
- › Sandvasker
- › Forafvandre/koncentrering af primærslam
- › Forafvandre til sekundærslam
- › Slutafvandre til slam
- › Omrørere i procestanke
- › Beluftningssystem til procestanke
- › Omrører i rådnetank
- › Varmevekslere til opvarmning af slam i rådnetank
- › Biogasproduktion
- › Biogasmotor kraftvarmeanlæg

...

Såfremt Totalentreprenøren ikke – indenfor de i nærværende dokument fastsatte tidsfrister – kan gennemføre garanti eftervisning af en funktion, kan Bygherren vælge at lade det forhold, der hindrer, at der konkret kan ske garanti eftervisning, afhjælpe ved anden entreprenør på Totalentreprenørens regning (udbedringsgodtgørelse).

Totalentreprenøren er i så tilfælde forpligtet til at afholde samtlige omkostninger forbundet med afhjælpningen – også hvor denne afhjælpning forudsætter, at der skal omgøres arbejde, som i øvrigt må anses for mangelfrit.

Bygherren kan dog i stedet vælge, at Totalentreprenøren skal betale godtgørelse/erstatning til Bygherren i form af et afslag i entreprisensummen, hvor opfyldelse af den manglende funktion er mulig at kapitalisere, jf. Funktionsgarantier. Et sådant afslag beregnes i henhold til de nærværende dokument fastsatte retningslinjer.”

Inden for fristen for ansøgning om prækvalifikation den 25. juni 2019 modtog Assens Rensning ansøgninger fra blandt andet konsortiet, Munck Havne & Anlæg A/S og Per Aarsleff, som alle blev prækvalificeret til at afgive tilbud.

I konsortiets anmodningsbrev af 25. juni 2019 står der blandt andet:

”På vegne af firmaerne Jakobsen & Blindkilde A/S og EnviDan A/S, anmoder vi hermed om prækvalifikation som tilbudsgivere på opførelse af Nyt Assens Renseanlæg i totalentreprise.

Der anmodes om prækvalifikation som konsortium kaldet ”Konsortiet Nyt Assens Renseanlæg”. Konsortiet består af Jakobsen & Blindkilde A/S og EnviDan A/S.

...

1. De økonomiske aktørers personlige forhold m.v.

Ved tilbudsafgivelse vil Jakobsen & Blindkilde A/S og EnviDan A/S afgive ét fælles tilbud, og vil indgå i et forpligtende samarbejde under hensyn til de i udbuddet stillede krav (se vedlagte rådighedserklæring fra Jakobsen & Blindkilde A/S).

Der påregnes følgende arbejdsdeling jf. de i udbudsbekendtgørelsens oplyste arbejder:

- Jakobsen & Blindkilde A/S vil varetage udførelse af alle bygge- og anlægsarbejder – herunder bygværker, bygninger og vejanlæg.
- EnviDan A/S vil varetage projektering, idriftsættelse og dokumentation, samt levere alle smede- og maskinarbejder samt el- og styringsarbejder på nær SCADA som er bygherreleverance.

2. Økonomisk og finansiel kapacitet

NCC Danmark A/S stiller økonomisk og finansiell kapacitet til rådighed for Jakobsen & Blindkilde A/S, som er et 100% ejet datterselskab til NCC Danmark A/S, således at de økonomiske mindstekrav i ud-budsbekendtgørelsen hermed opfyldes. NCC Danmark A/S overtog Jakobsen & Blindkilde primo 2018, hvormed Jakobsen & Blindkilde kun har opgjort regnskab for 2018.”

Af støtteerklæring af samme dato fremgår, at NCC Danmark A/S erklærede at ville stille alle nødvendige ressourcer til rådighed for Jakobsen & Blindkilde A/S i forbindelse med totalentrepriseuddet. Støtteerklæringen indeholder endvidere følgende fortrykte tekst:

”Erklæringen afgives på vegne af underleverandørerne af nedenstående personer, som med sine underskrifter:

...

4. Bekræfter, i det omfang at ansøgeren baserer sig på enhedens økonomiske og finansielle formåen, at underleverandøren påtager sig at hæfte solidarisk for kontraktens gennemførelse.”

I rettelsesblad nr. 7, udgivet 1. november 2019, hedder det blandt andet:

”1.8 Entreprisebeskrivelse, Generelle krav

1.8.1 Afsnit 3.2 Stofbelastning – afsnit 3.1.2 Bryggeriet
Vestfyn

Er det et mindstekrav, at anlægget skal kunne driftes 3 dage om ugen uden spildevand fra bryggeriet? Ifald det ikke er et mindstekrav, hvor mange dage om ugen kan det garanteres at anlægget modtager spildevand fra bryggeriet?

Svar:

Anlægget skal kunne driftes 3 dage om ugen uden spildevand fra bryggeriet.”

Assens Rensning modtog inden for fristen den 3. januar 2020 indledende tilbud fra konsortiet og Per Aarsleff.

I Per Aarsleffs indledende tilbud står der blandt andet:

”En vigtig faktor for de samlede driftsomkostninger er den producerede el og varme i gasmotor ud fra den på Nyt Assens Renseanlægs producerede biogas.

Produktionen af biogas svinger, da bryggerispildevandet kun kommer til Nyt Assens Renseanlæg ca. 200 dage om året (baseret på Bryggeriet Vestfyens spildevands tilladelse). I tabellen nedenfor ses dokumentationen for den årlige produktion af el og varme.

...

Overordnede designdata for produktion for biogas, el og varme

Parameter	Værdi	Enhed
Biogas produktion med EGSB 200 d/år	3.715	Nm ³ /d
Metan koncentration med EGSB 200 d/år	67	%
Biogas produktion uden EGSB 165 d/år	2.430	Nm ³ /d
Metan koncentration uden EGSB 165 d/år	63	%
Biogas produktion gns. 365 d/år	3.134	Nm ³ /d
Virkningsgrad gasmotor	42,5	%
Elproduktion med EGSB 200 d/år	10.593	kWh/d
Elproduktion uden EGSB 165 d/år	6.490	kWh/d
Elproduktion gns. 365 d/år	8.737	kWh/d
Varme produktion med EGSB 200 d/år	10.393	kWh/d
Varme produktion uden EGSB 165 d/år	6.368	kWh/d
Varme produktion gns. 365 d/år	8.573	kWh/d

...

I designet af Nyt Assens Renseanlæg har det hele vejen været med målet om at mindske driftsudgifterne og maksimere produktionen af biogas. Dette kan blandt andet ses ved følgende designvalg:

- Biobed™ EGSB til behandling af bryggeri spildevand (øget produktion af biogas)”

Der blev gennemført forhandlingsmøder med tilbudsgiverne den 3. og 4. februar 2020 for at optimere tilbuddene i forhold til Assens Rensnings behov.

I et referat af 7. februar 2020, version 2, 18. februar 2020, fra forhandlingsmødet med blandt andre Per Aarsleff hedder det blandt andet:

”44 Der er i UBM forudsat en designtemperatur i procestankene på min 7 grader celcius. På basis af dette vurderes dimensioneringen med en aerob slamalder på 12,4 døgn, en nitrifikationshastighed på 1,27 g N/kg VSS/h, denitrifikationshastighed på 1,64 g N/kg VSS/h at være meget optimistisk og uden for normal dimensioneringspraksis. Dette ønskes belyst.

Respons: Krüger forklarede, at årsagen til, at der angives designparametre, der ligger noget under almindelige designpraksis, er, at der regnes med en optimeret proces pga. Aquavista styringen. Der opfordres til, at beregningerne gennemgås igen og at der i det reviderede tilbud gives en uddybende forklaring, hvis der anvendes designparametre, der ligger under almindelig designpraksis. Det skal præciseres, at der skal dimensioneres med den min. temperatur på 7 grader.

...

47 Da der er stor forskel på de forventede og garanterede forbrug i forbindelse med f.eks. polymerdosering oplyses det, at der til evaluering vil blive regnet med de garanterede værdier. Der opfordres derfor til at de bydende udarbejder en ny beregning af driftsøkonomi på de garanterede værdier.

Respons: Dette indarbejdes i det reviderede tilbud.

...

56 Da det ikke er muligt at lave sammenlignelige opgørelser af drifts- og vedligeholdelsesomkostninger for de indkomne tilbud, vil evaluering af de årlige drifts- og vedligeholdelsesomkostninger begrænse sig til at omhandle følgende parametre: Netto strømforbrug, netto varmekonsum, fældningskemikalier, polymer, andre hjælpestoffer samt abonnement på Aquavista.

Respons: O.K.”

Begge tilbudsgivere indleverede 1. reviderede tilbud inden for fristen den 16. marts 2020, hvorefter der blev gennemført endnu en forhandlingsrunde.

Af referat af 6. april 2020 fra forhandlingsmødet med Per Aarsleff fremgår blandt andet:

”I tilbuddet findes 3 maksimale polymerforbrug for hhv. forafvandning (primær og sekundær) og slutaftvanding – hvilket er korrekt?

	Polymerforbrug funktionsgaranti	Polymerforbrug bilag 1 (teknisk beskrivelse)	Polymerforbrug bilag 10 (Driftsudgifter)
Forafvandning primær	4,0	6,0	3,5
Forafvandning sekundær	6,0	8,0	5,5
Slutaftvanding	13,0	15,0	12,0

I funktionsgarantierne er angivet:

De garanterede værdier gælder for en belastning, der flowproportionelt over testkørselsperioden ikke overstiger de garanterede slam flow og TS kapacitetsværdier. Forafvanderen er dimensioneret til at klare de angivne maks. belastninger beskrevet i bilag 1. Derudover er garantiværdierne højere end de nævnte værdier i bilag 1 samt flow og massebalance.

I funktionsgarantier skal polymer- og energiforbrug oplyses ved maks. kapacitet af udstyret.

Dette tilrettes og inkluderes i det endelige tilbud.”

Inden for tilbudsfristen den 16. april 2020 modtog Assens Rensning 2. revideret tilbud fra begge tilbudsgivere. Disse tilbud dannede baggrund for evalueringen.

Af konsortiets tilbuds-brev, ”revideret endeligt tilbud” af 16. april 2020, fremgår blandt andet, at der – ud over underskrifter fra konsortiet – tillige er underskrevet af direktøren for NCC Danmark A/S.

Der blev i tilbudsfasen stillet og besvaret følgende spørgsmål til underkriterium A:

"1.7.1 Afsnit 8.3 Pris (A)

Side 25 øverst står angivet, at > Ordregiver vurderer tilbuddet ud fra tilbudsgivers samlede prisbudget for driftsøkonomi og pris for opgaven angivet på tilbudslstens forside. Der skal angives prisbudget for driftsøkonomi for anlægget i de første 20 års drift. Der lægges vægt på laveste pris og prisbudget for den samlede ydelse. <

Hvordan vil bygherren vurdere det samlede prisbudget for driftsøkonomi og pris for opgaven? Vil det samlede prisbudget eksempelvis blive ”vurderet” ud fra en beregning, som består i at Hovedpost 3.1 Tilbudssum (=

pris for opgaven) tillægges en sum for driftsøkonomien, som beregnes ved at tilbudslistens hovedpost 3.2 Drifts- og vedligeholdelsesomkostninger (som har enheden totalpris i DKK pr år) multipliceres med 20 år (de første 20 års drift), for derved at få to summer (pris for opgaven + driftsøkonomi), der lægges sammen?

Er det korrekt at ”pris og prisbudget” ikke vurderes hver for sig, men at der alene vurderes på summen af pris og prisbudget således, at de to priser ikke vægtes hver for sig indenfor de 40%?

Er det korrekt, at ”prisbudget” i den sammenhæng beregnes ved at tilbudslistens hovedpost 3.2 Drifts- og vedligeholdelsesomkostninger (som har enheden totalpris i DKK pr år) multipliceres med 20 år (de første 20 års drift), som vi har beskrevet det ovenfor?

Svar:

Ja, den pris, der evalueres på, er summen af projektpriiser inkl. optioner/stipulerede ydelser, tillagt det tilbudte anlægs samlede beregnede driftsøkonomi multipliceret med 20 år.”

Ved afslagsbrev af 5. maj 2020 til Per Aarsleff meddelte Assens Rensning, at konsortiet havde afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud.

Brevet var vedlagt et bedømmelsesnotat, hvoraf blandt andet fremgår:

”1.3 2. reviderede tilbud

...

Ingen af de modtagne tilbud er vurderet til at være mangelfulde eller til at indeholde fejl, hvorfor det ikke har været nødvendigt for ordregiver at søge sådanne fejl eller mangler afhjulpnet.

Ingen af de modtagne tilbud indeholder forbehold.

...

2.1 Bedømmelse af underkriteriet Pris (A)

Ordregiver vurderer tilbuddet ud fra Tilbudsgivers tilbudspris for opgaven angivet på tilbudslistens forside tillagt prisbudget for driftsøkonomi for anlægget i de første 20 års drift angivet i Tilbudsgivers tilbudsliste. Der lægges vægt på laveste pris og prisbudget for den samlede ydelse.

Som angivet i udbudsvilkårenes afsnit 9.1 anvendes følgende evalueringsmetode for pris:

...

xx er sat til 50 %.

...

4 Bedømmelsen af tilbuddene

4.1 Bedømmelse af underkriteriet Pris (40 %)

4.1.1 Evalueringspris

I overensstemmelse med den evalueringsmodellen gives følgende karakterer for tilbudssum inkl. optioner tillagt Tilbudsgivers angivelse af drifts- og vedligeholdelsesomkostninger over en 20 års periode:

	Pris ekskl. moms	Point/vægtet point
Konsortiet Nyt Assens Renseanlæg		
- Tilbudssum inkl. optioner	252.924.376	
- D&V omkostninger, per år	- 1.491.744	
- Evalueringspris inkl. 20 års D&V omkost.	223.089.497	8,00 / 3,20
Aarsleff A/S		
- Tilbudssum inkl. optioner	249.947.466	
- D&V omkostninger, per år	- 333.073	
- Evalueringspris inkl. 20 års D&V omkost.	243.286.006	6,55 / 2,62

4.2 Bedømmelse af underkriteriet Teknisk løsning og kvalitet af udstyr (40 %)

4.2.1 Konsortiet Nyt Assens Renseanlæg

...

Tekniske løsninger, drift og vedligehold

Tekniske løsninger, som viser en forståelse for projektets kompleksitet og anlæggets forskellige funktioners indbyrdes sammenhænge

Konsortiet Nyt Assens Renseanlæg har tilbudt en løsning baseret på følgende opbygning af renseanlægget. ...

Anlægskomponent	Tilbudt løsning	Vurdering
...		
Modtagestation til spildevand fra Bryggeriet VestFyn	850 m ³ betontank. Separat MEVA rist, ristegodsvasker, container.	God løsning
...		
Primær rensning	600 m ³ biosorptionsanlæg opdelt i 2 linjer 3 stk. omrørere per linje	God og fleksibel løsning med god COD høst

	Supratec diffusorer opdelt i 8 sektioner Sulzer blæser 2 x 2 tørt opstillede slampumper 2 stk. rektangulær forklaringstanke m. overdækning 2. stk. tørt opstillede Börger kolbepumper	
...		
Gasbehandling og gastank	1800m ³ , membranbeholdere	God løsning
Gasudnyttelse (keddel, gasmotor, fakkell m.v.)	...39 % el-virkningsgrad 1 stk. gaskeddel 830 KW ...	God løsning

...

Fleksibelt anlæg, som kan drives økonomisk optimalt med et lavt ressourceforbrug

...

Der er tilbudt en løsning, der i høj grad imødekommer Assens Forsynings ønske om et anlæg med lavt ressourceforbrug. Dette sikres bl.a. med:

› biosorptionsanlægget, der sikrer god kulstofhøst og dermed mulighed for stor energiproduktion i form af el- og varmeproduktion

...

Funktionsgarantier, der afspejler høj driftsmæssig effektivitet Konsortiet Nyt Assens Renseanlæg har tilbudt udstyr og anlæg, der afspejler høj driftsmæssig effektivitet, der overholder mindstekravene i udbudsmaterialet eller bedre værdier. Disse er for hovedparametrene vist i nedenstående tabel...

Installation og parametre	Mindstekrav	Garanterede
...		
<u>Biogasproduktion</u> Biogasproduktion [Nm ³ /tons VSS tilført]	Min. 500 Nm ³ /t VSS	Min. 500 Nm ³ /t VSS
<u>Biogasmotor kraftvarmeanlæg</u> El-ydelse ab tavle (min cos ϕ = 0,19 i 15 min.) [kW]	-	210 kW
Udnyttelig varme fra motor [kW]	-	121 kW
	-	92 kW

Udnyttelig varme i røggasveksler [kW]	-	44 kW
Udnyttelig varme i evt. kondens veksler [kW]	-	39,7 %
El-virkningsgrad [%]	-	

...

Opsummering af bedømmelse for "tekniske løsninger, drift og vedligehold"

På baggrund af ovenstående, herunder den store dimensioneringssikkerhed, høj fleksibilitet, lav kompleksitet, én proceslinje for procestank, men med redundans for alle tanke, høj driftssikkerhed/opetid, samling af det meste udstyr i 2 drifts- bygninger, gode arbejdsmiljøforhold samt skarpe men optimistiske funktionsgarantier tildeles delkarakter 6 svarende til "God/meget tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet".

Opsummering af bedømmelse af underkriteriet "Teknisk løsning og kvalitet af udstyr"

For delkriteriet "Kvalitet af materialer, udstyr og komponenter" er tildelt delkarakteren 7,

For delkriteriet "Tekniske løsninger, drift og vedligehold" er tildelt delkarakteren 6.

Samlet for underkriteriet tildeles karakteren 6.5

4.2.2 Aarsleff A/S

...

Tekniske løsninger, drift og vedligehold

Tekniske løsninger, som viser en forståelse for projektets kompleksitet og anlæggets forskellige funktioners indbyrdes sammenhænge

Per Aarsleff A/S har tilbudt en løsning baseret på følgende opbygning af renselanlægget...

Anlægskomponent	Tilbudt løsning	Vurdering
...		
Modtagestation til spildevand fra Bryggeriet VestFyn	800 m ³ epoxymalet ståltank. Separat Huber Rotamat, 3 mm med integreret riste-godsvasker, kapacitet 250 m ³ /h 800 l container. 2 stk. tørt opstillede pumper	God løsning
...		

Primær rensning	Bryggerispildevand behandles i separat Biobed™ EGSB processen for optimal udnyttelse af dette spildevand til biogasproduktion. Opdelt i konditioneringsstank (12 m ³) samt EGSB reaktor (236 m ³). Kræver tilsætning af Vithane og lud. Øvrigt spildevand behandles i traditionel cirkulær forklaringsstank (1470 m ³), overdækket. Optagelig slamskaber, flydeslamsudtag 2 x 2 tørt opstillede excentersnekker slampumper	God løsning ift. optimal udnyttelse af kulstof i bryggerispildevand. Ikke helt fleksibel løsning mht. eventuel fremtidig ændring af industribelastning.
...		
Gasbehandling og gastank	1900 m ³ , membranbeholdere	God løsning
Gasudnyttelse (keddel, gasmotor, fakkell m.v.)	...el-virkningsgrad 42,5 % 1 stk. gaskedel 1.300/1.150 kW ...	God løsning

...

Fleksibelt anlæg, som kan drives økonomisk optimalt med et lavt ressourceforbrug

Aarsleff A/S tilbødte anlæg er i vid udstrækning linjeopdelt, således væsentlige anlægsdele er opdelt i mindst 2 linjer, hvilket giver et fleksibelt og driftssikkert anlæg, hvor enkeltelementer kan tages ud af drift under vedligehold/repairation og det øvrige anlæg kan holdes i drift. Dog er behandling af bryggerispildevandet i EGSB-reaktoren kun i én linje og ligeledes er der kun én forklaringsstank. Dette gør, at anlægget ikke er fuld fleksibelt og det kan være et problem, hvis én af disse skal tages ud af drift i en længere periode. At der bygges en specialbehandlingstrin, der udelukkende er tilpasset bryggerispildevand, gør anlægget lidt sårbar, hvis tilførsel af dette spildevand falder bort.

Der er tilbudt en løsning, der i særdeles høj grad imødekommer Assens Forsynings ønske om et anlæg med lavt ressourceforbrug. Dette sikres bl.a. med:

- › EGSB-reaktoren, der sikrer optimal kulstofhøst på bryggerispildevandet og dermed mulighed for stor energiproduktion i form af el- og varmeproduktion og lav energiforbrug i den biologiske proces
- › biologisk fosforfjernelse baseret på sidestrømshydrolyse, der sikrer lavt kemikalieforbrug
- › effektivt belufter- og blæsersystem i procestankene, der sikrer lavt elforbrug
- › høj grad af online styring kombineret med avanceret styring (AquaVista), der sikrer optimal styring (lavt energiforbrug, lavt kemikalieforbrug)

...

Funktionsgarantier, der afspejler høj driftsmæssig effektivitet

... har tilbudt udstyr og anlæg, der afspejler høj driftsmæssig effektivitet, der overholder mindstekravene i udbudsmaterialet eller bedre værdier. Disse er for hovedparametrene vist i nedenstående tabel.

Installation og parametre	Mindstekrav	Garanterede
...		
<u>Biogasproduktion</u> Biogasproduktion [Nm ³ /tons VSS tilført]	Min. 500 Nm ³ /t VSS	Min. 500 Nm ³ /t VSS
<u>Biogasmotor kraftvarme anlæg</u> El-ydelse ab tavle (min cos ϕ = 0,19 i 15 min.) [kW]	-	250 kW
Udnyttelig varme fra motor [kW]	-	154 kW
Udnyttelig varme i røggasveksler [kW]	-	91 kW
Udnyttelig varme i evt. kondens veksler [kW]	-	-
El-virkningsgrad [%]	-	42,5 %

...

Opsummering af bedømmelse for "tekniske løsninger, drift og vedligehold"

På baggrund af ovenstående, herunder den innovative løsning med høj kulstofhøst, den relative komplekse opbygning med special behandling

af bryggerispildevandet, som er sårbar overfor eventuelle fremtidige ændringer i industrispildevandstilledningen, hvilket kan være kritisk ift. oplandet til Nyt Assens Renseanlæg, en dimensionering af procesvolumener, der er baseret på, at den avancerede on-line styring fungerer, generelt gode arbejdsmiljøforhold dog med udstyr spredt ud i flere enheder samt en driftssikkerhed, der har potentiel risiko ved nedbrud af anaerob forbehandling af bryggerispildevandet og kun én enhed til primær fældning tildeles delkarakter 5 svarende til "Over middel i opfyldelse af kriteriet".

Opsummering af bedømmelse af underkriteriet "Teknisk løsning og kvalitet af udstyr"

For delkriteriet "Kvalitet af materialer, udstyr og komponenter" er tildelt delkarakteren 7.

For delkriteriet "Tekniske løsninger, drift og vedligehold" er tildelt delkarakteren 5.

Samlet for underkriteriet tildeles karakteren 6.

...

5 Sammenfatning og tildeling

Herunder ses en sammenfatning af alle point samt en udregning af de endelige point.

	Konsortiet Nyt Assens Renseanlæg	Aarsleff A/S
Pris og driftsøkonomi for det samlede anlæg	3,20	2,62
Teknisk løsning og kvalitet af udstyr	2,60	2,40
Arkitektur og landskab	0,50	0,60
Organisation og proces	0,55	0,50
Samlet vægtet karakter	6,85	6,12

På baggrund af ovenstående tildeles kontrakten på opgaven til "Konsortiet Nyt Assens Renseanlæg".

..."

Ved mail af 6. maj 2020 til Assens Rensning anmodede Per Aarsleff om aktindsigt i konsortiets tilbudsmateriale.

Efter høring af konsortiet imødekom Assens Rensning anmodningen delvist ved brev af 14. maj 2020. Afgørelsen blev truffet efter miljøoplysningsloven. Af afgørelsen fremgår blandt andet, at der blev givet afslag på aktindsigt i ”Funktionsgarantier revideret endeligt tilbud 16.04.2020” med følgende begrundelse:

”Funktionsgarantidokumentet er grundlaget for beregning af drifts- og vedligeholdelsesomkostninger og ønskes derfor undtaget i sin helhed af samme årsag som ovenstående.”

Den begrundelse, som der henvises til er følgende:

”Opgørelse af drifts- og vedligeholdelsesomkostninger er et produkt af anlægsdesign samt styring af anlægget. Disse elementer er et resultat af flere års viden opsamling og produktudvikling fra konsortiets side og produktet heraf opfatter vi som en forretningshemmelighed og på nær den samlede sum, ønsker vi derfor dokumentet undtaget i sin helhed. Sekundært indgår vore tilbudte funktionsgarantier som en konkurrenceparameter i det aktuelle udbud og i andre kommende udbud. Vi ønsker ikke vor risikovillighed afsløret overfor konkurrent, da dette vil kunne ødelægge en mulig fremtidig konkurrencefordel for os.”

Per Aarsleff har forelagt konsortiets oplyste D&V omkostninger pr. år for sin underentreprenør, der har anført følgende:

- ”(i) Klagers tilbudte proces har eller burde i hvert fald som et helt fast udgangspunkt have en bedre energibalance end den af Konsortiets tilbudte proces på grund af følgende forhold:
- a) Klagers tilbudte løsning med behandling af bryggerispildevandet, som har central betydning for renseanlæggets funktion og drift, i separat Biobed™ EGSB proces omtalt i skemaet under ”primær rensning” på side 15 i bedømmelsesnotatet ... giver et væsentligt større energiudbytte sammenlignet med andre kendte processer, i hvilken forbindelse bemærkes følgende:
    - a1) EGSB (Anaerob proces) omdanner 80-90% af det organiske stof i spildevandet til biogas samt meget lidt slam.

- a2) Biosorption (Aerob proces) omdanner organisk stof i spildevandet til CO₂ og meget slam med brug af el. Slammet, som produceres, kan tilføres rådnetank for reduktion af slamproduktion og produktion af biogas. Mængden af produceret biogas vil dog være meget mindre end den, som produceres i EGSB systemet.
- a3) EGSB systemet producerer mere biogas, bruger mindre strøm og producerer mindre slam sammenlignet med et biosorptionsanlæg, hvilket giver et væsentligt lavere energiforbrug end den af Konsortiet tilbudte løsning.
- b) Hovedprocessen, det aktive slamanlæg, er større hos Konsortiet og er dermed mere energiforbrugende, hvilket også fremgår af Konsortiets garantiværdier og de oplyste tekniske data for procesanlægget i bedømmelsesnotatet ...
- c) Slamproduktionen i et anlæg med Biosorptionsanlæg som i Konsortiets tilbudt sammenlignet med det som Klager har tilbudt vil være større, hvilket giver højere driftudgifter til slamhåndtering.
- d) Konsortiets tilbudte løsning har ifølge bedømmelsesnotatet ... større tankvolumener i aktivt slamanlæg og rådnetank, hvilket kræver mere omrøringseffekt.
- e) Konsortiets tilbudte løsning ... er i henhold til bedømmelsesnotatet baseret på en centrifuge som forafvander, hvilket kræver meget mere energi sammenlignet med en tromleforafvander, som indgår i Klagers tilbudte løsning.
- f) Konsortiet har ud fra bedømmelsesnotatets ... oplysninger om rådnetankvolumen og opholdstid større slamproduktion, hvilket vil give større effektforbrug til slamhåndtering.
- g) Konsortiet har mindre gasbeholder og mindre gasgenerator med dårligere el-virkningsgrad, hvilket tyder på en mindre gas og el-produktion.
- (ii) Det må lægges til grund, at den af Konsortiet tilbudte løsning i en sammenlignet driftssituation med Klagers tilbudte løsning vil have en mindre netto energiproduktion og at den af Konsortiet oplyste værdi for D&V omkostninger derfor ikke kan være rigtig. Konsortiets løsning kan derfor ikke give en driftsøkonomi, som er 4,5 gange så god som Klagers tilbudte løsning.”

Efter at have påklaget Assens Rensnings afgørelse om aktindsigt traf Klagenævnet for Udbud den 15. juli 2020 afgørelse om, at Per Aarsleff kunne få aktindsigt i videre, men ikke fuldt omfang.

Parternes anbringender

Ad påstand 1

Per Aarsleff har bestridt, at NCC Danmark A/S forud for sin medunderskrift på tilbuds brevet af 16. april 2020 skulle have påtaget sig en direkte solidarisk hæftelse for konsortiet, der kan sidestilles med en medunderskrivende tilbudsgivers direkte personlige solidariske hæftelse over for Assens Rensning for tilbuddet, idet støtteerklæringen af 25. juni 2019 fra NCC Danmark A/S efter sin ordlyd ikke blev afgivet for et konsortium og dermed heller ikke for konsortiet, men derimod kun for Jacobsen & Blindkilde A/S. Støtteerklæringen indeholder ikke engang omtale af Jacobsen & Blindkilde A/S' deltagelse i nogen form for konsortium og dermed heller ikke støtte til deltagelse i konsortiet. En støtteerklæring, som efter sit indhold kun går ud på at støtte et specifikt navngivet selskab i forhold til en konkret opgave, kan ikke uden helt bevislige faste holdepunkter for andet, udstrækkes til at dække det navngivne selskabs udførelse af opgaven med en eller flere andre selskaber, som ikke er nævnt i erklæringen. Støtteerklæringen tager endvidere efter sit indhold kun sigte på at yde støtte til Jacobsen & Blindkilde A/S' opnåelse af prækvalifikation, men er derimod ikke udtryk for et tilstrækkeligt konkret tilsagn om at ville hæfte direkte, personligt og solidarisk med Jacobsen & Blindkilde A/S for selve opgavens løsning efter indgåelse af kontrakt.

Denne opfattelse underbygges af det faktum, at der på tidspunktet for NCC Danmark A/S' underskrivelse af støtteerklæringen end ikke var udarbejdet et tilbud fra Jacobsen & Blindkilde A/S på opgaven, og at støtteerklæringen derfor heller ikke havde en konkret økonomisk værdi, garantiforpligtelser eller en tidsplan at forholde sig til. Støtteerklæringen blev alene afgivet som et led i prækvalifikationen, men derimod ikke i forbindelse med konsortiets tilbudsafgivelser den 3. januar, 16. marts og 16. april 2020, jf. herved UfR2011.2726/2H, hvor Højesteret ikke fandt grundlag for at statuere, at et moderselskabs støtteerklæring for et datterselskab var udtryk for en juridisk bindende forpligtelse om at hæfte direkte personligt og solidarisk for datterselskabet. Støtteerklæringen i dommen var efter sit indhold langt mere forpligtende end NCC Danmark A/S' støtteerklæring af 25. juni 2019 til brug

for prækvalifikationen. Som det anføres i dommen, følger det af Højesterets praksis vedrørende støtteerklæringer, at det i første række er indholdet af den konkrete støtteerklæring, som er bestemmende for, i hvilket omfang en erklæringsgiver bliver forpligtet over for erklæringens adressat.

NCC Danmark A/S' juridiske forpligtelse skal derfor efter Højesterets praksis bedømmes efter støtteerklæringens indhold alene, hvilket betyder, at anmodningsbrevet af 25. juni 2019 om prækvalifikation, som NCC Danmark A/S ikke står som medunderskriver af, som udgangspunkt ikke skal tillægges betydning. Anmodningsbrevet indeholder som anført heller ikke nogen som helst omtale af, at NCC Danmark A/S skulle hæfte direkte, personligt og solidarisk for et konsortium eller Envidan A/S, ligesom konsortiedeltagernes rettigheder og forpligtelser over for hinanden endsige over for Assens Rensning på ingen måde var lagt fast tilbage til tidspunktet for anmodningen om prækvalifikation i juni 2019. NCC Danmark A/S har heller ikke henvist til denne anmodning i støtteerklæringen.

Da NCC Danmark A/S ikke havde påtaget sig en forpligtelse til at hæfte for konsortiets tilbud over for Assens Rensning den 25. juni 2019, var NCC Danmark A/S' medunderskrift på konsortiets tilbud af 16. april 2020 ikke blot udtryk for en bekræftelse på en direkte solidarisk hæftelse for konsortiet, men derimod udtryk for en ny selvstændig juridisk forpligtelse for NCC Danmark A/S, som først blev påtaget ved NCC Danmark A/S' medunderskrift på tilbuddet den 16. april 2020.

Konsekvensen heraf er, at sammenslutningen – i form af de to selskaber, som var blevet prækvalificeret og afgav tilbud i et forløb med udbud efter forhandling – efter prækvalifikation blev udvidet med en yderligere juridisk person i form af NCC Danmark A/S, hvilket er i strid med udbudslovens § 147, stk. 4. Assens Rensning var derfor ikke berettiget til at acceptere tilbuddet med NCC Danmark A/S som medunderskriver, og tilbuddet skulle derfor have været afvist.

Assens Rensning har gjort gældende, at det af følgebrevet, der indgik i konsortiets anmodning om prækvalifikation, entydigt fremgår, at konsortiet er ansøger, mens NCC Danmark A/S (moderselskab til den ene deltager i konsortiet) indgår som støttende enhed, idet konsortiet baserer sin økonomiske og finansielle formåen på NCC Danmark A/S.

Med sin underskrift på støtteerklæringen forpligtede NCC Danmark A/S sig til at hæfte solidarisk for kontraktens gennemførelse. Det gør for forpligtelsen ingen forskel, at ansøger på støtteerklæringen alene har anført Jakobsen & Blindkilde A/S. At det nødvendigvis må forholde sig således, følger endvidere af, at konsortiedeltagerne hæfter direkte, ubetinget og solidarisk for den udbudte kontrakts opfyldelse. Uanset om en støttende enhed påtager sig at hæfte solidarisk for begge konsortiedeltagere eller for den ene konsortiedeltager, er resultatet det samme, nemlig at den støttende enhed hæfter for kontraktens udførelse – uden begrænsning.

Det er korrekt, at tilbuds brevet er underskrevet både af konsortiet og af NCC Danmark A/S. Dette kan dog ikke med mening udlægges sådan, at der derved er sket en udskiftning af deltagerne i konsortiet. Det fremgår således indledningsvist af tilbuds brevet, at tilbuddet er afgivet "på vegne af Konsortiet Nyt Assens Renseanlæg", ligesom forsiden alene afspejler logoerne fra henholdsvis Jakobsen & Blindkilde A/S og EnviDan A/S. Der er intet i øvrigt i tilbuds brevet, som indikerer, at der skulle være sket en udskiftning i konsortiet, og NCC Danmark A/S' underskrift kan alene forstås som en bekræftelse af, at virksomheden påtager sig at hæfte solidarisk med konsortiet i overensstemmelse med den afgivne støtteerklæring.

Der er således intet grundlag for at antage, at der med NCC Danmark A/S' underskrift på tilbuds brevet er sket en udskiftning i deltagerne i konsortiet, og påstand 1 skal derfor ikke tages til følge.

Ad påstand 2

Per Aarsleff har gjort gældende, at konsortiets oplyste drifts- og vedligeholdelsesomkostninger (D&V omkostninger) på parametrene i pkt. 3.7.1-3.7.5 i tilbudslisten på baggrund af den valgte løsning ikke lader sig gøre i praksis og derfor heller ikke kan verificeres på den måde, som er anført i tilbudslistens pkt. 3.7. På baggrund af Per Aarsleffs begrænsede aktindsigt, har Per Aarsleff ikke adgang til konsortiets beregning med en antageligt tilhørende massebalance.

Ad bryggeri- og industrispildevandets betydning for kontraktens genstand
Entreprisebeskrivelsen viser, at industrispildevandet fra bryggeriet udgør en meget stor del, og at mængden af industrispildevandet fra bryggeriet og anden industri over perioden, som grafisk er fremskrevet i 10 år, ikke aftager,

men tværtimod stiger. Bryggerispildevandet havde sin egen trykledning til anlægget. Industrispildevandet, med bryggerispildevandet som den væsentligste del af dette, havde så stor betydning for kontraktens genstand, at det i Entreprisebeskrivelsen blev nævnt 30 gange.

Industrispildevandets betydning og tilstedeværelse var således en helt afgørende del af udbudsmaterialets beskrivelse af kontraktens genstand og dannede grundlag for hver tilbudsgivers udarbejdelse af tilbud med valg af anlægsløsning. Industrispildevandet havde derfor helt central betydning for den løsning, som Per Aarsleff valgte at tilbyde.

Hverken udbudsmaterialet eller de senere rettelsesbreve indeholder nogen omtale af, at tilbudsgivernes løsning ville blive bedømt på fleksibilitet i forhold til ændringer i industrispildevand (i form af mindre mængder eller bortfald af bryggerispildevand). Dette harmonerer med fremskrivningen af industrispildevand fra bryggeriet og anden industri i en 10-årig periode. Udbudsmaterialets fremskrivning viser en stigning i industrispildevandet fra bryggeriet og anden industri, og derimod ikke et bortfald eller et fald. Det savner mening at indsætte en fremskrivning af industrispildevand i en så lang periode som 10 år i udbudsmaterialet, såfremt Assens Rensning forventede, at tilbudsgiverne i deres tilbud skulle tage højde for en risiko for markante ændringer i dette industrispildevand og indpasse denne risiko i tilbuddet herefter. En sådan risiko ville begrænse tilbudsgiverens mulighed for at konkurrere effektivt på den efterspurgte driftsoptimering med konkurrence på D&V omkostninger i en så lang periode som 20 år. Markante ændringer i spildevandssammensætningen ville i øvrigt, ganske som med de 10-årige funktionsgarantier, gøre de to tilbudsgiveres D&V omkostninger baseret på deres beregning illusorisk.

Det savner derfor også mening, at Assens Rensning i bedømmelsesnotatet har ladet de to tilbud konkurrere på, om løsningen blev anset for sårbar over for ændringer (nedgang eller ligefrem helt bortfald) i tilførslen af bryggerispildevand og industrispildevand.

Assens Rensning kan som begrundelse herfor ikke nøjes med at henvise til, at pkt. 8.4 i udbudsbetingelserne indeholder en omtale af fleksibilitet. Assens Rensning er nødt til at forholde sig til det tekniske faktum, at en løsnings fleksibilitet over for ændringer (nedgang eller bortfald) i industrispildevand

oplyst i udbudsmaterialet vil være et fundamentalt brud med et grundlæggende element i udbudsmaterialet og i særdeleshed i direkte modstrid med udbudsmaterialets fremskrivning af industrispildevand i 10 år. Sådanne ændringer vil indebære, at hverken de 10-årige funktionsgarantier eller de 20-årige D&V omkostninger i tilbudsgivernes tilbud vil kunne overholdes.

Assens Rensnings beslutning om at lade de to tilbud konkurrere på løsnings fleksibilitet over for ændringer i et grundlæggende element i udbuddet som industrispildevand er derfor i fundamental modstrid med principperne om saglighed og gennemsigtighed. Denne form for konkurrence underminerer Assens Rensnings forpligtelse til som ordregiver at beskrive kontraktens genstand og sikre en fair konkurrence uden nogen form for vilkårlighed og dermed efterlever de grundlæggende principper om ligebehandling, gennemsigtighed og saglighed gennem hele udbudsforløbet.

Assens Rensnings generelle henvisning til fleksibilitet skal naturligt forstås og bedømmes i forhold til udbudsmaterialets indhold og forudsætninger, herunder fremskrivningen af industrispildevand med en stigende mængde over de kommende 10 år, samt den præcise formulering af fleksibilitet og den kontekst, hvori dette fleksibilitetsbegreb indgår, jf. pkt. 8.4 i udbudsbetingelserne. Ordet ”fleksibelt anlæg” er her knyttet direkte sammen med kravet om, at anlægget ”kan drives optimalt med lavt ressourceforbrug”.

Formuleringen i udbudsbetingelsernes pkt. 6.2, litra B viser desuden, at ambitionen om et fleksibelt anlæg ikke var møntet på fleksibilitet til imødegåelse af nedgang i endsige bortfald af bryggerispildevand og det andet industrispildevand over tid, da denne type spildevand jo netop var uløseligt kædet sammen med den økonomisk optimale drift og det lave ressourceforbrug.

Den optimale drift, det lave ressourceforbrug og de senere nævnte funktionsgarantier forudsætter, at udbudsmaterialets oplysninger om spildevandets sammensætning, herunder i særdeleshed bryggerispildevandet med den 10-årige fremskrivning, kan lægges til grund af de to tilbudsgivere ved valg af løsning. Såfremt disse oplysninger ikke kunne lægges til grund, ville det ganske enkelt ikke være muligt for en tilbudsgiver at vælge en løsning og projektere et anlæg, som skulle indgå i en konkurrence på basale parametre som optimal drift og lavt ressourceforbrug. Endvidere vil markante ændringer i

spildevandets sammensætning, herunder nedgang i eller bortfald af industrispildevand, som tidligere nævnt indebære, at Assens Rensning ikke ville kunne fastholde tilbudsgiverne på de 10-årige funktionsgarantier.

Markante ændringer i industrispildevandets mængde og indhold kan sidestilles med en ændring af et grundlæggende element i udbuddet og dermed beskrivelsen af kontraktens genstand. Sådanne ændringer er ikke tilladt i udbud og fordrer almindeligvis aflysning af et udbud og genudbud. Derfor kan en ordregiver naturligvis heller ikke i sin tilbudsevaluering ”snige” en sådan ændring ind i udbuddet.

Markante ændringer i spildevandets sammensætning vil for det optimerede anlæg illustrativt have samme betydning som ændringer i brændstofmængder og brændstoftyper til motorer. Ved udbud af motorer, hvor der efterspørges produkter, som kan køre på ”diesel”, vil det naturligvis heller ikke være tilladeligt at lade tilbudsgiverne konkurrere på fleksibilitet i relation til brændstoftype(r), medmindre udbudsmaterialet indeholdt en udtrykkelig omtale af, at dette var en konkurrenceparameter.

Da projektering af og valg af løsning til optimering af et renseanlæg sker på baggrund af de konkrete faktuelle forhold, herunder i særdeleshed spildevandets mængde og sammensætning, er det ikke tilladt at lade tilbudsgivernes løsninger konkurrere på fleksibilitet over for bortfald af et helt centralt og grundlæggende element i udbudsmaterialets beskrivelse af kontraktens genstand om optimering baseret på industrispildevand og en 10-årig fremskrivning heraf, som viser en stigning og derimod ikke et fald.

Ad antal dage bryggerispildevand til beregning af de årlige D&V omkostninger i tilbudslistens pkt. 3.7

Forudsætningen i rettelsesblad nr. 7 om, at anlægget skulle kunne driftes tre dage om ugen uden spildevand fra bryggeriet, dannede grundlag for Per Aarsleffs tilbud, herunder i forhold til garantistillelser og opgørelse af de årlige D&V omkostninger. Per Aarsleff var således af den opfattelse, at de oplyste D&V garantier, som indgik i prisgrundlaget sammen med den kvantificerbare anlægspris inklusive optioner, skulle opgøres på baggrund af de oplyste dage med bryggerispildevand.

Denne forudsætning førte derfor til, at Per Aarsleff allerede i sit første tilbud af 3. januar 2020 i relation til D&V omkostningerne oplyste følgende: ”En

vigtig faktor for de samlede driftsomkostninger er den producerede el og varme i gasmotor ud fra den på Nyt Assens Renseanlægs producerede biogas. Produktionen af biogas svinger, da bryggerispildevandet kun kommer til Nyt Assens Renseanlæg ca. 200 dage om året (baseret på Bryggeriet Vestfyens spildevandtilladelse). I tabellen nedenfor ses dokumentationen for den årlige produktion af el og varme”. Ved beregningerne, der dannede grundlag for D&V omkostningerne i tilbuddet, blev der på den baggrund kun indregnet bryggerispildevand i 200 dage.

Per Aarsleff deltog i forhandlingsmødet med Assens Rensning og dennes rådgiver i februar 2020 om tilbuddet af 3. januar 2020, hvor Assens Rensning udtrykkeligt gjorde sig overvejelser om sammenligningen mellem Per Aarsleffs og konsortiets tilbud. Assens Rensning eller dennes rådgiver fandt dog ikke anledning til at gøre Per Aarsleff opmærksom på, at begrænsningen i bryggerispildevand til 200 dage ikke skulle indgå i opgørelsen af de efterspurgte D&V omkostninger i tilbudslisten, og at Per Aarsleff på tilsvarende vis som den konkurrerende tilbudsgiver i stedet skulle opgøre sine D&V omkostninger uden denne begrænsning og dermed basere beregningerne på 365 dage med bryggerispildevand pr. år. Dette havde været nødvendigt for, at Assens Rensnings oplyste omkostninger med mening kunne sammenlignes med konsortiets oplyste omkostninger.

Da Per Aarsleff ikke blev gjort opmærksom på dette forhold, indlagde Per Aarsleff den samme begrænsning baseret på ”virkelighedens verden” i sit første reviderede tilbud fra den 16. marts 2020. Dette førte til, at Per Aarsleffs reviderede beregning, som lå til grund for de opgjorte D&V omkostninger, igen var baseret på 200 dage og derimod ikke på 365 dage med bryggerispildevand. Per Aarsleffs beregnede værdier, som samlet androg 333.082 kr., kom derfor til at danne grundlag for prissætningen i tilbudslistens pkt. 3.7.1-3.7.6 i det endelige tilbud, hvor værdierne dog blev endeligt opgjort til et lidt mindre beløb og nærmere bestemt 333.037 kr. De oplyste tal i pkt. 3.7.1-3.7.6 i tilbudslisten til Per Aarsleffs endelige tilbud var således baseret på en beregning, hvor bryggerispildevandet var begrænset til 200 dage.

Ad evalueringen af D&V omkostninger

De rene talmæssige oplysninger fra hver tilbudsgiver giver uden hensyntagen til de bagvedliggende opgørelser med massebalancer indtryk af, at konsortiets årlige D&V omkostninger skulle være markant bedre end Per Aarsleffs, idet konsortiet med sin tilbudte løsning opnår en årlig driftsbesparelse på

1.491.744 kr. til forskel fra Per Aarsleff, som kun opnår en årlig driftsbesparelse på 333.073 kr. Konsortiets tilbudte løsning giver dermed en samlet årlig besparelse i driftsomkostninger på 1.158.671 kr. i forhold til Per Aarsleffs tilbudte løsning.

Assens Rensnings sammenligning af de oplyste tal forsømmer imidlertid at forholde sig til det relevante faktum, at Per Aarsleffs oplyste strøm og varmereproduktion kun var baseret på de dage, hvor der er bryggerispildevand til rådighed og dermed kun 200 kalenderdage på et år, medens konsortiets oplyste strøm og varmereproduktion var baseret på 365 kalenderdage med bryggerispildevand, selvom der kun er 200 kalenderdage i hvert år, hvor der er bryggerispildevand til rådighed for produktionen af strøm og varme.

Såfremt der skal foretages en fair sammenligning af de oplyste D&V omkostninger i de to tilbud, hvilken sammenligning skal være fuldt sagligt og opfylde ligebehandlingsprincippet og gennemsigtighedsprincippet, skal der korrigeres for dette forhold, således at Per Aarsleffs oplyste strøm og varmereproduktion ikke kun baseres på 200 kalenderdage pr. år med bryggerispildevand, men derimod på 365 dage på tilsvarende vis, som konsortiets værdier er beregnet efter.

Assens Rensning og dennes rådgiver burde – allerede efter modtagelsen af Per Aarsleffs første tilbud – som led i overholdelse af ligebehandlingsprincippet og gennemsigtighedsprincippet og for at sikre en fair og effektiv konkurrence – have gjort Per Aarsleff opmærksom på, at D&V omkostningerne skulle baseres på 365 dage med industrispildevand eller have foretaget en beregningsmæssig korrektion heraf, hvilket burde være en nem og overskuelig opgave.

Per Aarsleff har under klagesagen foretaget denne korrektion af D&V omkostninger baseret på industrispildevand i 365 i stedet for 200 dage. Korrektionen viser, at konsortiets løsning ikke var ca. 4,5 gange så god som Per Aarsleffs løsning, men derimod kun ca. 47,02 % så god $((1.491.744 - 1.013.082) / 1.013.082 \times 100 \%)$.

Til støtte for, at konsortiets oplyste tal i tilbudslistens pkt. 3.7.1-3.7.5, som i forhold til Per Aarsleffs tal baseret på det samme grundlag med 365 dage med bryggeri- og industrispildevand giver anledning til en årlig besparelse

på 478.662 kr. (differencen mellem 1.491.744 og 1.013.082 kr.), ikke er korrekte, henvises til følgende forhold:

Konsortiets anlæg indeholder en gastank på 1.800 m³, som i forhold til opfyldelsen af 12 timers kravet giver en årlig gasproduktion på 1.314.000 m³, mens produktionen for Per Aarsleffs anlæg med en gastank på 1.900 m³ giver en årlig produktion på 1.387.000 m³ og dermed en gasproduktion, der er 73.000 m³ større end konsortiets. Det fremgår af bedømmelsesnotatet, at Per Aarsleffs metodevalg er energibesparende med deraf følgende lavere driftsomkostninger, hvilket der ikke er gjort bemærkning om vedrørende konsortiets metodevalg. Per Aarsleffs løsning giver en bedre energiudnyttelse af gassen ved elproduktion, da el-virkningsgraden på 42,5 % på Per Aarsleffs gasmotor er højere end konsortiets på 39,7 %. Kapaciteten på Per Aarsleffs gaskedel er markant højere end konsortiets, hvilket indikerer en lavere produktion på konsortiets anlæg. Per Aarsleffs produktionsanlæg leverer en højere ydelse på el-delen end konsortiets løsning. Per Aarsleffs anlæg giver i henhold til udnyttelsen af varme fra motor og røggasveksler desuden en markant bedre genudnyttelse af varmen fra motoren end konsortiets anlæg og ligger kun bagatelagtigt under genudnyttelsen på røggasudveksleren.

Den bedre energibalace i Per Aarsleffs tilbudte proces begrundes med, at Per Aarsleffs tilbudte løsning med behandling af bryggerispildevandet, som har central betydning for renselanlæggets funktion og drift (i separat Biobed™ EGSB proces), giver et væsentligt større energiudbytte sammenlignet med andre kendte processer, da EGSB (Anaerob proces) omdanner 80-90 % af det organiske stof i spildevandet til biogas samt meget lidt slam og bruger mindre strøm end et biosorptionsanlæg, som er det anlæg, der er omfattet af konsortiets tilbud. Driftsstabiliteten i et EGSB anlæg er generelt meget høj, og anlæggene bygges til meget høje belastninger fra 20 til 100 ton COD/d, hvor der i princippet ikke er back up renskapacitet, hvis processen måtte svigte i kortere tidsrum. Desuden er hovedprocessen, det aktive slam-anlæg, større hos konsortiet og er dermed mere energiforbrugende, hvilket også fremgår af konsortiets garantiværdier og de oplyste tekniske data for procesanlægget i bedømmelsesnotatet. Konsortiets tilbudte løsning har større tankvolumener i aktivt slam-anlæg og rådnetank, hvilket kræver mere omrøringseffekt. Konsortiets tilbudte løsning er baseret på en centrifuge som forafvander, hvilket kræver meget mere energi sammenlignet med en trom-

leforafvander, som indgår i Per Aarsleffs løsning. Konsortiet har ud fra oplysningerne om rådnetankvolumen og opholdstid større slamproduktion, hvilket vil give større effektforbrug til slamhåndtering.

Konsortiets garanterede polymerforbrug på 1, hhv. 1,5, hhv. 8 g Polymer/kgTS til hhv. to gange forafvanding og slutafovanding kan ifølge viden fra andre anlæg desuden på ingen måde opfyldes i daglig drift og vil i øvrigt kun være muligt at opnå under særlige forhold og i kortere perioder. Derfor må Assens Rensning imødesee forøgede driftsomkostninger med konsortiets løsning.

Det må endvidere forventes, at konsortiets løsning har et større forbrug af koagulent end Per Aarsleffs løsning. Koagulent bruges til at af fjerne fosfor med kemisk fældning i tillæg til den fjernelse, som sker gennem den biologiske omsætning, og der er krav til fosfor i udløbet som benævnes Total-P. Total-P i udløb består hovedsageligt af tre fraktioner: Inert opløst P, PO₄-P samt P bundet i SS [suspenderet stof] i udløbet. Inert opløst P kan der ikke ændres på, men hvis mængden af SS i udløb sænkes, så sænkes mængden af P med SS i udløb. Det giver så plads til mere PO₄-P inden for udlederkravet på 0,6 mg P/l. En ting er, at der skal fældes mindre PO₄-P, men molforholdet mellem Fe/P ændrer sig betydeligt i de koncentrationer, som gør sig gældende for anlægget. Så når der er plads til højere PO₄-P koncentration i udløbet, kan man designe med mindre molforhold på alt det PO₄-P, der skal fældes. Totalt kan der derfor regnes med mindre forbrug af koagulant, hvis der fjernes SS inden udløb. Her har Per Aarsleff et filter, hvor konsortiet ikke har noget. Højere forbrug af koagulant må derfor forventes hos konsortiet, hvis der er regnet med realistisk Bio-P proces og fældning af fosfor.

Selvom Per Aarsleff ikke har fået oplyst konsortiets strøm- og varmeproduktion samt strøm- og varmeforbrug og kun fået oplyst nettoforbruget, er det Per Aarsleffs opfattelse, at konsortiets oplyste netto strøm- og varmeforbrug, som giver anledning til en årlig besparelse på henholdsvis 1.374.570 kr. og 966.823 kr., ikke er korrekt set i forhold til Per Aarsleffs årlige besparelse på henholdsvis 2.648.584 kr. og 236.218 kr. Selvom Per Aarsleffs netto strømforbrug giver anledning til en årlig besparelse på 1.274.014 kr. i forhold til konsortiets netto strømforbrug, er den årlige besparelse i kraft af Per Aarsleffs løsning endnu større. Konsortiets oplyste årlige netto varmeforbrug, som giver en årlig besparelse på 966.823 kr., og som sammenlignet

med Per Aarsleffs årlige besparelse på 236.218 kr. giver en årlig besparelse på 730.605 kr., kan ganske enkelt ikke være rigtig.

Det er endvidere Per Aarsleffs opfattelse, at Assens Rensnings oplyste tal på fældningskemikalier, polymer og manglende brug af hjælpemidler og dermed eliminering af drikkevand, ikke er mulig at overholde i forhold til konsortiets løsning, og at differencen mellem konsortiets oplyste D&V omkostninger i pkt. 3.7.3, 3.7.4 og 3.7.5 i forhold til Per Aarsleffs D&V omkostninger, som i relation til disse tre poster udmønter sig i en samlede difference i besparelser i konsortiets favør på 952.712 kr., ikke er korrekt i teknisk henseende.

Sammenfattende er det derfor Per Aarsleffs vurdering, at de faktiske drifts- og vedligeholdelsesomkostninger i konsortiets løsning ikke svarer til konsortiets oplyste tal i pkt. 3.7 i tilbudslisten, og at drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne i Per Aarsleffs løsning er mindre end de rent faktuelle drifts- og vedligeholdelsesomkostninger på konsortiets tilbudte løsning.

Det må derfor kunne lægges til grund, at konsortiets løsning i en sammenlignet driftssituation med Per Aarsleffs løsning vil have en mindre netto energi-produktion, og at konsortiets oplyste værdi for D&V omkostninger derfor ikke kan være rigtig.

På baggrund af disse forhold forekommer det ikke rimeligt og er endvidere i strid med princippet om gennemsigtighed, at Per Aarsleff på baggrund af manglende aktindsigt er blevet frataget muligheden for at efterprøve Assens Rensnings og dennes rådgiveres gennemgang af hver tilbudsgivers oplyste tal på de seks parametre i den udfyldte tilbudsliste på baggrund af hver tilbudsgivers detaljerede beregning af hver parameter nævnt i tilbudslistens pkt. 3.7 med en antageligt tilhørende massebalance.

De ovennævnte forhold indebærer i kraft af Per Aarsleffs lavere anlægspris på 249.947.466 kr. inklusive optioner, som lå 2.946.910 kr. under konsortiets pris på 252.924.376 kr., at Per Aarsleff i stedet for konsortiet skulle have været tildelt maksimumpoint og dermed 8 point for sit tilbud ved bedømmelsen af tilbuddene efter underkriteriet ”Pris- og driftsøkonomi for det samlede anlæg”. Med vægtningen på 40 % ville det have givet Per Aarsleff en favør i point på 0,076 point.

Assens Rensning har gjort gældende, at det fremgår af tilbudslistens afsnit 3.7, at "der skal vedlægges en detaljeret beregning af de enkelte parametre". Der er ikke i udbudsgrundlaget stillet yderligere krav til indholdet af denne beregning.

Konsortiet har med tilbuddet fremlagt en detaljeret beregning af de enkelte parametre, som indgår i tilbudslistens afsnit 3.7. Det var – og er – Assens Rensnings vurdering, at tilbuddet således opfylder udbudsgrundlagets krav.

Det er ikke korrekt, at Per Aarsleffs drifts- og vedligeholdelsesomkostninger reelt er lavere end konsortiets; Per Aarsleff producerer en smule mere el end konsortiet og forbruger væsentligt mindre el i processerne, men bruger til gengæld væsentligt mere polymer, fædningskemikalier og drikkevand end konsortiet.

Der skal ved evalueringen af drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne tages højde for alle de parametre, som fremgår af tilbudslistens afsnit 3.7 – og ikke kun dem, som taler til Per Aarsleffs fordel. Baseret på en samlet evaluering af parametrene nævnt i tilbudslistens afsnit 3.7 har konsortiet afgivet langt de bedste drifts- og vedligeholdelsesomkostninger.

Ad påstand 3

Per Aarsleff har gjort gældende, at Assens Rensning, der har erkendt, at konsortiets oplyste D&V værdier i tilbudslisten var baseret på en forudsætning om 365 dage med bryggerispildevand, har handlet i strid med princippet om saglighed samt principperne om ligebehandling og gennemsigtighed i udbudslovens § 2, stk. 1, ved at have sammenlignet disse D&V værdier med Per Aarsleffs oplyste D&V værdier uden at foretage en korrektion for, at Per Aarsleffs D&V Værdier var baseret på 200 dage med bryggerispildevand, hvilket Assens Rensning og dennes rådgiver vidste eller burde vide, herunder henset til indholdet af Per Aarsleffs indledende tilbud af 3. januar 2020. En sådan korrektion ville have medført, at Per Aarsleffs D&V omkostninger blev markant bedre i forhold til konsortiets D&V omkostninger.

Det bestrides, at en korrektion af Per Aarsleffs beregningsforudsætning for D&V omkostningerne fra 200 dage med bryggerispildevand til 365 dage med bryggerispildevand ville have givet Per Aarsleff en uberettiget adgang til at

forbedre sit tilbud efter tilbudsfristens udløb. En korrektion ville derimod have sikret, at sammenligningen af tilbuddene skete på det samme grundlag.

Det forhold, at Per Aarsleff således allerede i sit tilbud af 3. januar 2020 gjorde Assens Rensning opmærksom på forudsætningen om bryggerispildevand i 200 dage, og at dette tilbud var genstand for dialog under et møde i februar 2020, hvor Assens Rensning gav udtryk for et ønske om at sikre sig, at tilbudsgivernes oplyste D&V værdier i den udfyldte tilbudslistes pkt. 3.7.1-3.7.6 kunne sammenlignes, uden at Assens Rensning gjorde Per Aarsleff opmærksom på, at D&V omkostningerne skulle baseret på en forudsætning om 365 dage med bryggerispildevand og ikke kun 200 dage, udgør en skærpende omstændighed og indebærer, at der foreligger et fundamentalt brud på princippet om saglighed samt principperne om ligebehandling og gennemsigtighed.

Efter udbudsmaterialets omtale af bryggerispildevandet med den udtrykkelige henvisning til værdierne fra bryggeriets spildevandstilladelse og gentagelsen i det senere rettelsesblad om begrænsningen i bryggerispildevand til 200 dage var det helt naturligt, at Per Aarsleff beregnede sine værdier på de faktuelle forhold og ikke på teoretiske værdier i strid med oplysningerne i udbudsmaterialet.

Da Assens Rensning ikke har kunnet dokumentere en klar og entydig omtale af, at det i udbudsmaterialet var forudsat, at D&V omkostninger – i strid med de faktisk afgivne oplysninger i udbudsmaterialet – skulle beregnes på baggrund af 365 dage med industrispildevand og ikke de faktiske 200 dage, savner det mening, at Per Aarsleff skulle bære risikoen for fejl eller uhensigtsmæssigheder i eget tilbud. Per Aarsleffs tilbud indeholdt hverken fejl eller uhensigtsmæssigheder.

Det forhold, at Assens Rensning for at sammenligne de to tilbud i forhold til D&V omkostninger i forhandlingsmødet gengivet i referatets pkt. 47 ændrede på nogle af parametrene og endvidere bad hver tilbudsgiver om en ny beregning af D&V omkostninger til det endelige tilbud, er udtryk for, at Per Aarsleff i endnu højere grad nærrede tillid til overholdelse af de ovennævnte principper.

Assens Rensning har gjort gældende, at det i udbudsmaterialet er defineret, at det tilbudte anlæg skal dimensioneres til 100.000 PE, hvoraf bryggerispildevandet udgør 35.000 PE, hvilket svarer til den tilladte døgnmængde 365 dage om året. Dette er den dimensionsgivende belastning, som tilbudsgiverne skulle lægge til grund for beregningen af samtlige drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, herunder også slamproduktion, gasproduktion og dermed også elproduktion. Det er ikke i udbudsmaterialet krævet eller forudsat, at driftsomkostningerne skal beregnes ud fra en lavere belastning end de 35.000 PE fra bryggeriet og/eller mindre end 365 dage pr. år, jf. Tabel 3-2 Forventet fremtidig belastning fra forskellige kilder og Tabel 3-4 Tilladt hydraulisk- og stofbelastning fra Bryggeriet Vestfyen.

Per Aarsleffs opfattelse af, at indholdet af spørgsmål og svar til pkt. 1.8.1 Afsnit 3.2 Stofbelastning – afsnit 3.1.2 Bryggeriet Vestfyn i rettelsesblad nr. 7 skal læses således, at anlægget tilføres spildevand fra bryggeriet 200 dage om året, har ingen støtte i ordlyden af hverken spørgsmål eller svar. Svaret er alene udtryk for, at anlægget skal kunne driftes/tåle, at anlægget ikke tilføres spildevand fra bryggeriet i tre dage om ugen. Svaret har dermed ingen betydning for dimensioneringen af anlægget, som i forhold til bryggeriets spildevand (fortsat) er baseret på 365 dage, svarende til de 35.000 PE.

Per Aarsleff har da heller ikke i tilbuddet henført brugen af de 200 dage til ovennævnte spørgsmål/svar, men har i tilbuddet henvist til, at "bryggerispildevandet kun kommer til Nyt Assens Renseanlæg ca. 200 dage om året (baseret på Bryggeriet Vestfyens spildevandstilladelse)".

Bryggeriets spildevandstilladelse var imidlertid ikke en del af udbudsgrundlaget, og det står derfor ikke klart, (i) hvilken oplysning Per Aarsleff derved refererer til, samt (ii) på hvilket grundlag Per Aarsleff mener at kunne lægge en sådan oplysning til grund for beregningen af drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne. Per Aarsleff synes dog nu at være enig i, at udbudsgrundlaget ikke indeholdt bryggeriets spildevandstilladelse.

Udbudsgrundlaget indeholdt en række oplysning(er) om bryggeriets spildevand, herunder den tabel 3-4, som Per Aarsleff henviser til. De værdier, som Per Aarsleff fremhæver fra tabellen, vedrører imidlertid ikke de dimensioneringsgivende forudsætninger (stofbelastning), men alene de hydrauliske for-

udsætninger, som er irrelevante – både for dimensioneringen af den biologiske del af renselanlægget (procestanke, rådnetanke mv.) og for beregningen af drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne.

Stofbelastning (PE) er den eneste relevante dimensioneringsforudsætning for den biologiske del af renselanlægget og dermed for beregningen af drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne.

I udbudsmaterialet er det entydigt defineret, at renselanlægget skal dimensioneres til 100.000 PE, hvoraf belastningen fra Bryggeriet Vestfyen udgør 35.000 PE.

Af Entreprisebeskrivelsens tabel 3-2 Forventet fremtidig belastning fra forskellige kilder fremgår, at den dimensioneringsgivende stofbelastning fra Bryggeriet Vestfyen er 35.000 PE. Tabel 3-4 Tilladt hydraulisk- og stofbelastning fra Bryggeriet Vestfyen i samme bilag beskriver, hvordan de 35.000 PE er fremkommet. De værdier, som Per Aarsleff fremhæver, er spildevandsmængderne i denne tabel. Spildevandsmængderne er imidlertid kun relevante i forhold til de hydrauliske forudsætninger for det udbudte anlæg og er således irrelevante i forhold til dimensioneringen af den biologiske del af anlægget. Som det også fremgår af tabellen, er PE ikke baseret på spildevandsmængderne, men på stofbelastningen. I tabellen fremgår følgende:

- Den maksimale døgnbelastning fra BI5 er opgjort til 2.000 kg/d.
- Dette omregnes i tabellen til 33.333 PE markeret med en stjerne, som forklarer, at der regnes med 21,9 kg BOD/år per PE (BOD=B15).

Grundlaget for den udbudte dimension (PE) kan således fremfindes ved følgende regnestykke: $(33.333 \text{ PE} / 2.000 \text{ kg/d}) * 21,9 \text{ kg/år/PE} = 365 \text{ dage}$. Altså regnes der, når det kommer til stofmæssig belastning, med 365 dage.

Assens Rensning bestrider ikke, at de 365 dage ikke nødvendigvis svarer til virkeligheden, men det er i denne sammenhæng irrelevant; drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne skulle baseres på det tilbudte anlæg, som skulle dimensioneres i overensstemmelse med udbudsgrundlaget. Da dimensioneringsforudsætningerne var baseret på 365 dage, skulle drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne også baseres på dette antal dage.

At det nødvendigvis forholder sig således, fremgår tillige af afsnit 3.2.1 i Entrepriseskrivelsen.

Assens Rensning har i forbindelse med evalueringen lagt til grund, at tilbuddet fra Per Aarsleff var baseret på de forudsætninger, som var givet i udbudsgrundlaget. Assens Rensning har ikke ved gennemgang af tilbuddet fra Per Aarsleff opfattet, at drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne skulle være baseret på en forudsætning, som ikke indgik i udbudsgrundlaget, om, at bryggerispildevand kun skulle være til rådighed for strøm- og varmeproduktion i 200 dage om året. Der er efter Assens Rensnings opfattelse intet i tilbuddet fra Per Aarsleff, herunder heller ikke i tilbudsregningerne, som indikerer, at drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne skulle være baseret på en sådan forudsætning. Assens Rensning har således lagt til grund, at tilkendegivelsen i tilbuddet ikke skulle forstås som en ændring af dimensioneringsgrundlaget, med den konsekvens at drifts- og vedligeholdelsesregningerne var baseret på et andet grundlag end udbudskravene (100.000 PE, hvoraf de 35.000 PE kunne henføres til bryggerispildevand). Assens Rensning forstod derfor skemaerne i tilbuddene fra Per Aarsleff sådan, at Per Aarsleff havde taget udgangspunkt i de 35.000 PE og havde fordelt den bagvedliggende stofbelastning på 200 produktionsdage om året. Assens Rensning har således læst tilbuddene med de "briller", at tilbuddene opfyldte dimensioneringskravene, og har derfor forstået beregningerne på en anden måde, end de tilsyneladende er tænkt.

Det følger af fast praksis, at en tilbudsgiver bærer risikoen for fejl eller uhenigtsmæssigheder i eget tilbud. At Per Aarsleff tilsyneladende har baseret sine beregninger på oplysninger, som ikke har støtte i udbudsgrundlaget, er alene Per Aarsleffs risiko. Dertil kommer, at Assens Rensning ikke lovligt i forbindelse med evalueringen kunne rette på de forudsætninger, som Per Aarsleff havde lagt til grund ved beregningen af de tilbudte drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, idet dette ville svare til, at Per Aarsleff i strid med ligebehandlingsprincippet fik adgang til at forbedre sit tilbud efter tilbudsfristens udløb.

Endelig følger det af fast praksis, at en ordregiver ikke er forpligtet til på forhandlingsmøder at påpege (alle) forhold i et tilbud, som afviger fra udbudsgrundlaget, jf. klagenævnets kendelse af 9. november 2017, CF Møller og Cowi m.fl. mod Region Hovedstaden. Tilbudsgiveren kan og skal bære ansvaret for, at de forudsætninger, som indlægges i tilbuddet, er korrekte i

forhold til udbudsgrundlaget og i forhold til de interne tilbudsforudsætninger, som tilbudsgiveren måtte have.

Det er korrekt, at Assens Rensning på forhandlingsmødet gav udtryk for en vis bekymring for, om det tilbudte anlæg opfyldte udbudsgrundlagets dimensioneringskrav. Som det fremgår af referatet fra forhandlingsmødet understregede Per Aarsleff på forhandlingsmødet, at udbudsgrundlagets dimensioneringsforudsætninger var opfyldt. Per Aarsleff har derved også på forhandlingsmødet kun givet Assens Rensning anledning til at tro, at det tilbudte anlæg – og dermed de tilbudte drifts- og vedligeholdelsesomkostninger – var baseret på udbudsgrundlaget, herunder de 365 dage fra Bryggeriet Vestfyen.

På baggrund af Per Aarsleffs oplysninger under sagen må Assens Rensning forstå det sådan, at det tilbudte anlæg er dimensioneret i overensstemmelse med udbudsgrundlaget, herunder de 35.000 PE svarende til spildevand fra bryggeriet i 365 dage om året. Per Aarsleff bestrider således ikke, at de 35.000 PE var dimensioneringsgrundlaget, hvilket er baseret på 365 dage.

Uanset dette har Per Aarsleff tilsyneladende valgt at basere drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne på en anden forudsætning, nemlig de 200 dage, hvilket savner mening og ikke var en kendelig forudsætning for Assens Rensning i forbindelse med tilbudsevalueringen.

Per Aarsleffs synspunkter om udbudsgrundlagets (u-)klarhed er ikke dækket af påstandens formulering og kan derfor allerede af den grund ikke tages i betragtning.

Ad påstand 4

Per Aarsleff har gjort gældende, at Assens Rensnings tilkendegivelser i bedømmelsesnotatet om, at Per Aarsleffs ”bygning af en special behandlings-trin, der udelukkende er tilpasset bryggerispildevand, gør anlægget lidt sårbar, hvis tilførsel af spildevand falder bort”, og at Per Aarsleffs ”komplekse opbygning med special behandling af bryggerispildevandet, som er sårbar overfor eventuelle ændringer i industrispildevandstilledningen, hvilket kan være kritisk”, som mundede ud i en lavere pointtildeling, er i strid med princippet om saglighed samt principperne om ligebehandling og gennemsigtighed, da udbudsmaterialet tillagde tilstedeværelsen af bryggerispildevand af-

gørende betydning og indeholdt en fremskrivning af denne form for spildevand i en 10-årig periode, som ikke viste et fald endsige bortfald af bryggeri- og industrispildevand, men tværtimod viste en stigning.

Da bryggerispildevand indgik som et grundlæggende element i udbuddet og var af helt central betydning for tilbudsgivernes valg af løsning, dimensionering samt de 10-årige funktionsgarantier, og hverken andre dele af udbudsmaterialet eller senere rettelsesbreve indeholder en omtale af endsige indikation af, af der skulle konkurreres på det tilbudte anlægs fleksibilitet over for imødegåelse af en markant ændring, herunder helt bortfald af bryggeri- og industrispildevand, er Assens Rensnings evaluering et markant brud på princippet om saglighed samt principperne om ligebehandling og gennemsigtig. Der henvises i den forbindelse til de uddybende bemærkninger, der er anført under påstand 2 ad bryggeri- og industrispildevandets betydning for kontraktens genstand.

Udbudsbetingelserne giver ikke grundlag for at antage, at omtalen af fleksibilitet var møntet på anlæggets fleksibilitet over for at kunne imødegå fald og ligefrem helt bortfald af industrispildevandet, hvor bryggerispildevandet udgjorde den væsentligste del.

Per Aarsleff gør ikke gældende, at konkurrencekriteriet skulle være begrænset til industrispildevandet, men henviser alene til, at Assens Rensning ikke havde ret til at lade de to tilbud konkurrere på fleksibilitet i forhold til fald eller bortfald af bryggerispildevand. Assens Rensning har ikke kommenteret på det faktum, at ændringer i spildevandssammensætningen vil ændre hele dimensioneringsgrundlaget og underminere de 10-årige garantier samt opgjorte D&V omkostninger, da sådanne ændringer er udtryk for en ændring af hele grundlaget for anlægget.

Assens Rensning har gjort gældende, det relevante konkurrencekriterium ifølge udbudsbetingelsernes afsnit 8.4 er "... fleksibelt anlæg, som kan drives økonomisk optimalt med et lavt ressourceforbrug".

Det er derfor faktisk forkert, når Per Aarsleff beskriver, at konkurrencekriteriet er begrænset til industrispildevandet. Efter sin ordlyd er konkurrencekriteriet ikke begrænset til udvalgte dele af ydelsen, men omfatter anlægget i sin helhed.

De skriftsteder, der fremhæves af Per Aarsleff vedrørende kulstofhøst, fremgår af afsnit 6.2 i udbudsbetingelserne, som bærer overskriften "Tilbuddenes indhold og dokumentation". Disse beskrivelseskrav kan ikke træde i stedet for eller begrænse konkurrencekriteriet i strid med udbudsgrundlaget i øvrigt.

Bedømmelsesnotatet berører i forhold til Per Aarsleffs tilbud håndteringen af bryggerispildevand ved evalueringen i forhold til delkriteriet "Tekniske løsninger, drift og vedligehold". Det er korrekt, at udbudsgrundlaget indeholder en række krav, herunder i forhold til (håndtering af) bryggerispildevandet. Det er også korrekt, at udbudsgrundlaget har særligt fokus på udnyttelse af industrispildevandet. Industrispildevand er i denne sammenhæng ikke kun bryggerispildevand, men også spildevand fra større industrier som f.eks. virksomheden Kerry, der også leder spildevand til renseanlægget. Spildevandet fra Kerry er også omtalt i udbudsmaterialet, herunder i den 10-årige fremskrivning i entreprisebeskrivelsen.

Udbudsgrundlaget indeholder en fremskrivning af belastningen til brug for dimensionering af anlægget. Det er åbenbart, at den reelle belastning kan svinge, da det er et kendt faktum, at industriens udledning over en årrække kan variere eller helt forsvinde. Ingen af tilbudsgiverne kan have forventet eller lagt til grund, at Assens Rensning indestod for eller på anden måde garanterede, at den fremskrevne belastning ville svare til den reelle belastning. At der nødvendigvis sker ændringer over tid, er da også afspejlet i konkurrenceparameteret, som netop giver Assens Rensning rammerne til at vurdere, om den tilbudte løsning er fleksibel også over tid.

Der er i medfør af klagenævnets faste praksis ikke krav om, at udbudsgrundlaget i alle detaljer indeholder en beskrivelse af de elementer, som indgår i vurderingen af et kvalitativt underkriterium. At Assens Rensning ved evalueringen ville lægge vægt på fleksibilitet også i forhold til ændringer i spildevandstilførslen, må således antages at være forventeligt for tilbudsgiverne.

Bedømmelsesnotatet indeholder i overensstemmelse med delkriteriet en vurdering af, i hvilket omfang den tilbudte løsning er fleksibel. For Per Aarsleffs vedkommende er det Assens Rensnings vurdering, at løsningen er mindre fleksibel, bl.a. fordi den er sårbar over for ændringer i spildevandstilførslen. Evalueringen er derved klart inden for rammerne af det skøn, som i medfør af udbudsreglerne og det offentliggjorte udbudsgrundlag tilkommer Assens Rensning.

Ad påstand 5

Per Aarsleff har til støtte for påstanden henvist til det, der er anført under påstand 2 ad evalueringen af D&V omkostninger.

Assens Rensning har til støtte for påstanden henvist til de anbringender, der er gjort gældende under påstand 2.

Ad påstand 6

Per Aarsleff har gjort gældende, at den manglende konditionsmæssighed af konsortiets tilbud på grund af de beskrevne forhold under påstand 1 og 2 såvel hver for sig som samlet er udtryk for, at Assens Rensning skulle have afvist konsortiets tilbud og have tildelt Per Aarsleff kontrakten, idet Per Aarsleffs tilbud var konditionsmæssigt og blev tildelt 6,12 point, hvilket er udtryk for, at Per Aarsleffs løsning blev bedømt til at være god/meget tilfredsstillende, ligesom Per Aarsleffs anlægspris lå under anlæggets estimerede pris i udbudsbekendtgørelsen.

Assens Rensning har gjort gældende, at påstanden er uden selvstændigt indhold, idet der i de øvrige påstande også er henvist til ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet i udbudslovens § 2.

Assens Rensning har på den baggrund til støtte for påstanden henvist til de anbringender, der er gjort gældende vedrørende de øvrige påstande.

Ad påstand 7

Per Aarsleff har gjort gældende, at forholdene beskrevet i påstand 1-6 såvel hver for sig som samlet konstituerer en overtrædelse af udbudsretlige regler, der skal sanktioneres med en annullation af tildelingsbeslutningen.

Assens Rensning har gjort gældende, at Assens Rensnings tildelingsbeslutning af 5. maj 2020 ikke er behæftet med sådanne retlige mangler, at tildelingsbeslutningen skal annulleres, da der ikke er grundlag for at tage Per Aarsleffs påstande 1-6 til følge.

Klagenævnet udtaler:

Ad påstand 1

Klagenævnet udtalte i delkendelse af 12. juni 2020 ad påstand 7, der indholdsmæssigt vedrører samme spørgsmål som den nu nedlagte påstand 1, følgende om betingelse nr. 1 ("*fumus bonis juris*"):

"I konsortiets anmodningsbrev af 25. juni 2019 står der blandt andet:

"På vegne af firmaerne Jakobsen & Blindkilde A/S og EnviDan A/S, anmoder vi hermed om prækvalifikation som tilbudsgivere på opførelse af Nyt Assens Renseanlæg i totalentreprise.

Der anmodes om prækvalifikation som konsortium kaldet "Konsortiet Nyt Assens Renseanlæg". Konsortiet består af Jakobsen & Blindkilde A/S og EnviDan A/S.

...

2. Økonomisk og finansiel kapacitet

NCC Danmark A/S stiller økonomisk og finansiel kapacitet til rådighed for Jakobsen & Blindkilde A/S, som er et 100% ejet datterselskab til NCC Danmark A/S, således at de økonomiske minstekrav i ud-budsbekendtgørelsen hermed opfyldes. NCC Danmark A/S overtog Jakobsen & Blindkilde primo 2018, hvormed Jakobsen & Blindkilde kun har opgjort regnskab for 2018."

Af støtteerklæring af samme dato fremgår, at NCC Danmark A/S erklærede at ville stille alle nødvendige ressourcer til rådighed for Jakobsen & Blindkilde A/S i forbindelse med totalentrepriseudbudet.

Den omstændighed, at NCC Danmark A/S tillige underskrev tilbudsbrevet, kan under disse omstændigheder ikke i sig selv føre til, at der er foretaget ændringer/udskiftning i kredsen af deltagere i konsortiet i strid med udbudslovens § 147, stk. 2, og NCC Danmark A/S' underskrift må som anført af Assens Rensning forstås som en bekræftelse af, at virksomheden påtager sig at hæfte solidarisk med konsortiet i overensstemmelse med den afgivne støtteerklæring.

Der er derfor på det grundlag, der foreløbigt foreligger, ikke udsigt til, at påstanden vil blive taget til følge."

Da det, som Per Aarsleff efterfølgende har anført til støtte for påstand 1, ikke kan føre til et andet resultat, er der ikke grundlag for at ændre klagenævnets opfattelse heraf, sådan som den kom til udtryk i delkendelse af 12. juni 2020, og påstanden tages derfor ikke til følge.

Ad påstand 2

Klagenævnet har i delkendelse af 12. juni 2020 ad daværende påstand 4-6 – i relation til spørgsmålet om, hvorvidt konsortiets prissætning af en eller flere af parametrene i tilbudslistens pkt. 3.7.1-3.7.6 var understøttet af den krævede detaljerede beregning af de enkelte parametre, og om dokumentationen var behæftet med fejl og/eller urigtige forudsætninger – udtalt blandt andet:

”Det fremgår som anført af tilbudslisten, at tilbudsgiverne skulle vedlægge en detaljeret beregning af de enkelte parametre, der er anført i tilbudslistens pkt. 3.7 vedrørende drifts- og vedligeholdelsesomkostninger. Ifølge udbudsbetingelserne er der ikke stillet yderligere krav til indholdet af denne beregning.

Konsortiet har med sit tilbud fremlagt en nærmere beregning af de enkelte parametre, som indgår i tilbudslistens pkt. 3.7.

Der er ikke grundlag for at antage, at konsortiets beregninger er behæftet med fejl og urigtige forudsætninger, eller at Assens Rensning ved evalueringen, hvor driftsudgifterne/elproduktionen ses at være bedømt i sammenhæng med hele den tilbudte løsning, har foretaget et åbenbart fejlskøn eller i øvrigt handlet usagligt i forbindelse med vurderingen af Per Aarsleffs tilbudte EGSB-anlæg i forhold til biosorptions-løsningen, som er tilbudt af konsortiet.

Der er derfor på det grundlag, der foreløbigt foreligger, ikke udsigt til, at påstandene vil blive taget til følge.”

Det er i udbudsbetingelsernes pkt. 8.3 fastsat, at underkriteriet Pris vurderes ud fra det ”samlede prisbudget for driftsøkonomi og pris for opgaven”, og at driftsbudgettet skal angives for de første 20 års drift.

Af tilbudslistens afsnit 1 Vejledning fremgår, at det er de samlede estimerede årlige drifts- og vedligeholdelsesomkostninger for denne periode, der anvendes til tilbudsvurderingen.

Assens Rensning har i overensstemmelse hermed baseret sin evaluering af samtlige parametre, som indgår i tilbudslistens afsnit 3.7.

Det er klagenævnets opfattelse, at de oplysninger, som Per Aarsleff efterfølgende har anført til støtte for de nu nedlagte påstande, ikke giver klagenævnet grundlag for at tilsidesætte den vurdering, som Assens Rensning har foretaget af, at konsortiets tilbud havde de bedste drifts- og vedligeholdelsesomkostninger. Det kan ikke føre til et andet resultat, at Per Aarsleff producerer mere el end konsortiet og forbruger væsentligt mindre el i processerne, herunder da Per Aarsleff ifølge Assens Rensnings oplysninger, som der ikke er grundlag for at tilsidesætte, bruger væsentligt mere polymer, fældningskemikalier og drikkevand end konsortiet. Der er således heller ikke grundlag for at antage, at konsortiets tilbud var ukonditionsmæssigt.

Påstanden tages på denne baggrund ikke til følge.

Ad påstand 3

Ad antal dage med bryggerispildevand

Ifølge Entreprisebeskrivelser – Bygherrens generelle krav afsnit 3.2 Stofbelastning skulle det nye renselanlæg dimensioneres til en stofkapacitet på 100.000 PE, hvoraf bryggerispildevandet ifølge tabel 3-2 Forventet fremtidig belastning fra forskellige kilder udgjorde en stofbelastning på 35.000 PE. Stofbelastningen var dermed den eneste relevante dimensioneringsforudsætning for den biologiske del af renselanlægget og dermed for beregningen af drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne.

I Entreprisebeskrivelsens afsnit 3.2.1 Bryggeriet Vestfyen står der blandt andet:

”De oplysninger som angives i dette afsnit, er til brug ifm. dimensionering af modtagestation samt andre specifikke bygværker og procesenheder til modtagelse og håndtering af spildevand fra Bryggeriet Vestfyen. Oplysningerne skal ikke bruges til en refortolkning af den dimensionsgivende belastning af anlægget som angives i afsnit 3.1 og 3.2.

... Det skal bemærkes at belastningen fra Bryggeriet Vestfyen ikke er jævnt fordelt over ugen. Den generelle tendens er at belastningen hovedsageligt kommer i løbet af de første fire døgn i hver uge. Det skyldes at

der ikke er meget produktion fra fredag til søndag. Det kan dog ske afvigelser fra dette. Ligeledes er der oftest lukket for produktionen i ferier og helligdage.”

Det fremgik således udtrykkeligt, at belastningen hovedsageligt kommer – men ikke var begrænset til – de første fire døgn i hver uge.

Dette harmonerer med indholdet af spørgsmål og svar til pkt. 1.8.1, Afsnit 3.2. Stofbelastning – afsnit 3.1.2 Bryggeriet Vestfyn i rettelsesblad nr. 7, hvor det bekræftes, at det på den baggrund er et mindstekrav, at ”anlægget skal kunne driftes 3 dage om ugen uden spildevand fra bryggeriet”.

Af tilbudslistens afsnit 1 Vejledning fremgår, at det er de samlede estimerede årlige drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, der over en 20-årig driftsperiode vil blive anvendt i tilbudsvurderingen, og i afsnit 3.7 Drifts- og vedligeholdelsesomkostninger er det gentaget, at det er de årlige omkostninger, der skal angives.

Af Entreprisebeskrivelsens tabel 3-4 Tilladt hydraulisk- og stofbelastning fra Bryggeriet Vestfyen fremgår blandt andet, at stofbelastningen for Bls maksimalt udgjorde 2.000 kg/døgn, hvilket er beregnet i tabellen til at udgøre 33.333 PE. I tabellen er det anført, at 1 PE er defineret som ”21,9 kg BOD/år...”

Disse oplysninger viser, som anført af Assens Rensning, at forudsætningerne for dimensioneringen af anlægget var 365 dage. Da drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne skulle baseres på det tilbudte anlæg, skulle disse omkostninger også baseres på det samme antal dage og ikke 200, som det var tilfældet for Per Aarsleffs tilbudte drifts- og vedligeholdelsesomkostninger.

Ad Per Aarsleffs beregning af D&V omkostninger samt forhandlingsmødet
Per Aarsleff foretog beregningen af drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne på baggrund af, at det var Per Aarsleffs opfattelse, at bryggerispildevandet kun skulle være til rådighed for strøm- og varmeproduktion i 200 dage om året, hvilket der som anført ovenfor ikke er grundlag for i udbudsmaterialet.

Per Aarsleff har gjort gældende, at Assens Rensning burde have foretaget en korrektion af Per Aarsleffs tilbud, således at der blev taget højde for, at Per

Aarsleff havde beregnet drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne på baggrund af 200 dage, og at Assens Rensning burde have gjort Per Aarsleff opmærksom på, at beregningen af drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne skulle beregnes på baggrund af 365 dage og ikke 200, herunder navnlig henset til Per Aarsleffs indledende tilbud af 3. januar 2020, hvoraf det blandt fremgår, at ”Produktionen af biogas svinger, da bryggerispildevandet kun kommer til Nyt Assens Renseanlæg ca. 200 dage om året (baseret på Bryggeriet Vestfyens spildevands tilladelse).”

Assens Rensning har heroverfor gjort gældende, at Assens Rensning efter indholdet af Per Aarsleffs tilbud ved evalueringen lagde til grund, at tilbuddet fra Per Aarsleff var baseret på de forudsætninger, der var givet i udbudsgrundlaget. Assens Rensning lagde herved vægt på, at der ikke var noget i Per Aarsleffs tilbudsregninger, der indikerede, at drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne var baseret på en forudsætning om, at bryggerispildevand kun skulle være til rådighed for strøm- og varmeproduktion i 200 dage. Assens Rensning forstod på den baggrund skemaerne i Per Aarsleffs tilbud således, at Per Aarsleff havde taget udgangspunkt i de 35.000 PE og så fordelt den bagvedliggende stofbelastning på 200 produktionsdage om året. Bryggeriet Vestfyens spildevandstilladelse, som Per Aarsleff henviser til, var ikke en del af udbudsgrundlaget.

Efter klagenævnets faste praksis bærer en tilbudsgiver risikoen for, at fejl og uklarheder i et tilbudsmateriale, herunder at der inddrages forudsætninger i tilbuddet, som ikke har støtte i udbudsmaterialet, medfører et forkert resultat. Det er klagenævnets opfattelse, at Per Aarsleff må bære risikoen for, at beregningen af drifts- og vedligeholdelsesomkostninger var baseret på oplysninger, som var ukorrekte og ikke havde støtte i udbudsmaterialet.

Klagenævnet har herved lagt vægt på, at oplysningerne i Per Aarsleffs tilbudsregninger, herunder henset til indholdet af rettelsesblad nr. 7, som anført af Assens Rensning, ikke gav grundlag for at antage, at Per Aarsleff med oplysningerne i tilbuddet havde ændret forudsætningerne for dimensioneringsgrundlaget og således ikke havde taget udgangspunkt i udbudsmaterialets dimensioneringskrav til stofkapacitet, hvoraf stofbelastningen fra bryggerispildevandet udgjorde 35.000 PE, der ifølge Entreprisebeskrivelsen var baseret på et dimensioneringsgrundlag på 365 dage. Per Aarsleffs tabel vedrørende de overordnede designdata for produktion for biogas, el og varme og det i tilbuddet i øvrigt anførte kunne på denne baggrund forstås således, at

det alene var den bagvedliggende stofbelastning, der efter beregningen blev fordelt på 200 produktionsdage.

Selv om en ordregiver i visse tilfælde har ret til at søge uklarheder afklaret, medfører dette som udgangspunkt ikke en pligt hertil. Det er klagenævnets opfattelse, at Per Aarsleff ikke har anført forhold, der kan føre til, at Assens Rensning har haft pligt til at søge uklarheden afklaret.

Klagenævnet har herved lagt vægt på indholdet af Per Aarsleffs tilbud, herunder det indledende tilbud, hvor der med hensyn til de anførte 200 dage om året henvises til Bryggeriet Vestfyens spildevandstilladelse, der ikke var en del af udbudsgrundlaget, sammenholdt med indholdet af referatet af 18. februar 2020 fra forhandlingsmødet samt udbudsmaterialets oplysninger om, at der skulle dimensioneres med 35.000 PE svarende til spildevand fra Bryggeriet Vestfyen i 365 dage om året.

Den omstændighed, at Assens Rensning på forhandlingsmødet gav udtryk for en vis bekymring for, om det tilbudte anlæg fra Per Aarsleff opfyldte udbudsgrundlagets dimensioneringskrav, kan ikke heroverfor føre til et andet resultat.

Det bemærkes, at Assens Rensning ikke ville kunne have givet Per Aarsleff adgang til at ”supplere, præcisere eller fuldstændiggøre” sit tilbud, jf. udbudslovens § 159, stk. 5, uden at handle i strid med udbudslovens § 2, da Per Aarsleff derved i realiteten ville få lejlighed til at forbedre sit tilbud efter tilbudsfristens udløb.

Påstanden tages på denne baggrund ikke til følge.

Ad påstand 4

Klagenævnet udtalte i delkendelse af 12. juni 2020 ad påstand 3, der i al væsentlighed svarer til den nu nedlagte påstand, følgende:

”En ordregiver har et vidt skøn ved evalueringen af tilbuddene i relation til de kvalitative kriterier. Evalueringen må imidlertid ikke være udtryk for et åbenlyst fejlskøn og skal hvile på et sagligt grundlag.

Det fremgår af udbudsbetingelsernes pkt. 8.4 Teknisk løsning og kvalitet af udstyr (B), at Assens Rensning ved evalueringen blandt andet ville

lægge vægt på, i hvilket omfang der i tilbuddet er beskrevet løsninger, der omfatter et fleksibelt anlæg, som kan drives økonomisk optimalt med et lavt ressourceforbrug. Efter udbuddets karakter må denne fleksibilitet for en rimelig oplyst og påpasselig tilbudsgiver på den baggrund også anses at omfatte en fleksibilitet i forhold til ændringer i spildevandstilførslen.

Assens Rensning har i bedømmelsesnotatet foretaget en vurdering af, i hvilket omfang den tilbudte løsning er fleksibel, og det er for Per Aarsleffs vedkommende anført, at løsningen er mindre fleksibel, blandt andet fordi den er sårbar over for ændringer i spildevandstilførslen.

Der er ikke grundlag for antage, at evalueringen ligger uden for rammerne af det skøn, som tilkommer Assens Rensning.

Der er derfor på det grundlag, der foreløbigt foreligger, ikke udsigt til, at påstanden vil blive taget til følge.”

Da det, som Per Aarsleff efterfølgende har anført til støtte for påstanden, ikke kan føre til et andet resultat, er der ikke grundlag for at ændre klagenævnets opfattelse heraf, sådan som den kom til udtryk i delkendelse af 12. juni 2020, og påstanden tages derfor ikke til følge.

Per Aarsleffs anbringende om, at det var en grundlæggende ændring af kontraktens genstand at lade tilbudsgiverne konkurrere på fleksibilitet i forhold til ændringer i industrispildevandet, er ikke dækket af formuleringen af påstanden. Klagenævnet tager derfor ikke stilling til anbringendet herom.

Ad påstand 5

Klagenævnet udtalte i delkendelse af 12. juni 2020 ad påstand 1, der i al væsentlighed svarer til den nu nedlagte påstand, følgende:

”Per Aarsleff har ikke bestridt, at evalueringens resultat er korrekt, såfremt der lægges vægt på de værdier, der er oplyst i konsortiets tilbud, men har alene gjort gældende, at konsortiets drifts- og vedligeholdelsesomkostninger er forkerte.

Ved evalueringen af drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne indgik de økonomiske parametre, der fremgår af tilbudslistens pkt. 3.7, som ifølge Assens Rensning udgjorde et repræsentativt udsnit af de drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, der ville være forbundet med de tilbudte løsninger, og som er målbare, og hvor det er anlægsopbygningen og det

valgte udstyr, der afgør omkostningen. Det fremgår af tilbudslisten, at tilbudsgiverne skulle vedlægge en detaljeret beregning af parametrene.

Per Aarsleff har til støtte for påstanden blandt andet henvist til, at Per Aarsleff på en række af de punkter, der indgår i drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne, har et bedre resultat end konsortiet, og at disse forhold giver belæg for at antage, at konsortiets årlige drifts- og vedligeholdelsesomkostninger er urigtige.

Det kan ubestridt lægges til grund, at Assens Rensning foretog evalueringen i overensstemmelse med udbudsmaterialet, herunder på baggrund af en samlet vurdering af samtlige de parametre, der indgår i drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne, herunder tillige polymer, fældningskemikalier og drikkevand, hvor Per Aarsleff ikke har bestridt, at virksomheden har et større forbrug og dermed et dårligere resultat end konsortiet.

Efter de oplysninger, der foreligger for klagenævnet, herunder oplysningerne i bedømmelsesnotatet, hvor der er redegjort detaljeret for de enkelte konkurrencekrav, og indholdet af de indleverede tilbud, der begge indeholdt en detaljeret beregning af de enkelte parametre i tilbudslistens pkt. 3.7, er der ikke grundlag for at antage, at konsortiets oplyste pris på de seks parametre, der indgår i drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne, ikke skulle være korrekte. Der er derfor heller ikke grundlag for at antage, at Assens Rensnings tildeling af point til konsortiet skulle være baseret på en forkert vurdering og evaluering af konsortiets detaljerede beregninger.

Det kan ikke føre til et andet resultat, at ikke alle parametre i drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne er omfattet af funktionsgarantierne.

På det grundlag, der foreløbigt foreligger, er der derfor ikke udsigt til, at påstanden vil blive taget til følge.”

Da det, som Per Aarsleff efterfølgende har anført til støtte for påstanden, ikke kan føre til et andet resultat, er der ikke grundlag for at ændre klagenævnets opfattelse heraf, sådan som den kom til udtryk i delkendelse af 12. juni 2020, og påstanden tages derfor ikke til følge.

Ad påstand 6

Af de grunde, der er anført under påstand 1-5, tages påstanden ikke til følge.

Ad påstand 7

Da der ikke er grundlag for at tage påstand 1-6 til følge, tages påstanden ikke til følge.

Herefter bestemmes:

Klagen tages ikke til følge.

Per Aarsleff A/S skal i sagsomkostninger til Assens Rensning A/S betale 35.000 kr., der betales inden 14 dage efter modtagelsen af denne kendelse.

Klagegebyret tilbagebetales ikke.

Jesper Stage Thusholt

Genpartens rigtighed bekræftes.

Heidi Thorsen
kontorfuldmægtig